

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2017/2402,

12. detsember 2017,

millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Väärtpaberistamine hõlmab tehinguid, mis võimaldavad laenuandjal või võlausaldajal, kelleks tavaliselt on krediidiasutus või äriühing, refinantseerida laenude, riskipositsioonide või nõuete kogumit, näiteks kinnisvaralaenu, autolaenu või -liisingud, tarbimislaenu, krediitkaardid või klientide vastu olevad nõuded, muutes need kaubeldavateks väärtpaberiteks. Laenuandja koondab ja struktureerib oma laenu ümber portfelli ning jaotab need erinevate investorite jaoks eri riskikategooriatesse, võimaldades seega investoritel investeerida laenudesse ja muudesse riskipositsioonidesse, millele neil tavapäraselt puuduks otsene juurdepääs. Investoritele teenitakse tulu aluseks olevate laenude rahavoogudest.
- (2) 26. novembril 2014. aasta teatises „Investeeringukava Euroopa jaoks“ teatas komisjon oma kavatsusest taaskäivitada kvaliteetse väärtpaberistamise turud, kordamata enne 2008. aasta finantskriisi tehtud vigu. Lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise turu loomine on kapitaliturgude liidu projekti oluline komponent ja aitab kaasa komisjoni esmatähtsale eesmärgile toetada töökohtade loomist ja majanduse jätkusuutliku kasvu taastamist.
- (3) Liidu eesmärk on tugevdada väga keerukate, läbipaistmatute ja riskantsete väärtpaberistamisega kaasnevate riskide käsitlemiseks finantskriisi järel rakendatud õigusraamistikku. Oluline on tagada, et õigusnormid võetaks vastu selleks, et paremini eristada lihtsaid, läbipaistvaid ja standarditud tooteid keerukatest, läbipaistmatutest ja riskantsetest instrumentidest, ning et kohaldataks riskitundlikumat usaldatavusraamistikku.
- (4) Väärtpaberistamine on hästi toimivate finantsturgude oluline osa. Usaldusväärset struktureeritud väärtpaberistamine on oluline viis, kuidas mitmekesistada rahastamisallikaid ja jaotada riske liidu finantsüsteemi sees laiemalt. See võimaldab finantssektori riske laiemalt jaotada ja võib aidata vabastada väärtpaberistamise tehingu algataja bilansimahtu, et anda majandusele täiendavaid laene. Üldiselt võib väärtpaberistamine finantsüsteemi tõhustada ja pakkuda täiendavaid investeerimisvõimalusi. Väärtpaberistamine võib olla ühendusüliliks krediidiasutuste ja kapitaliturgude vahel, tuues nii kaudset kasu ettevõtjatele ja kodanikele (näiteks vähem kulukate laenude ja ettevõtluse rahastamise, kinnisvaralaenu ja krediitkaartide abil). Käesolevas määruses nenditakse siiski väärtpaberistamisest tulenevaid suurema seotuse ja ülemäärase finantsvõimenduse riske ning tugevdatakse pädevate asutuste tehtavat mikrotasandi usaldatavusjärelvalvet finantsasutuste osalemise üle väärtpaberistamise turul, samuti kõnealuse turu makrotasandi usaldatavusjärelvalvet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1092/2010 ⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu poolt ning riiklike pädevate asutuste ja makrotasandi usaldatavusjärelvalve vahendite jaoks määratud riiklike asutuste poolt.

⁽¹⁾ ELT C 219, 17.6.2016, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 82, 3.3.2016, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. novembri 2017. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

- (5) Lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaperistamise („standardväärtpaperistamised“) jaoks riskitundlikuma usaldatavusraamistiku loomine eeldab liidult standardväärtpaperistamise selget määratlemist, kuna vastasel juhul kasutatakse krediitiasutuste ja kindlustusandjate puhul seda riskitundlikumat õiguslikku kohtlemist eri liikmesriikides eri liiki väärtpaperistamise korral. See tooks kaasa ebavõrdsed tingimused ja õigusliku arbitraazi, ehkki on oluline tagada, et liit toimiks standardväärtpaperistamise ühtse turuna ja lihtsustaks piiriüleseid tehinguid.
- (6) Liidu valdkondlikest õigusaktidest tulenevate olemasolevaid määratlusi järgides on asjakohane määratleda kõik väärtpaperistamise põhimõisted. Eelkõige on vaja väärtpaperistamise selget ja laiaulatuslikku määratlust, et hõlmata kõik tehingud ja skeemid, millega riskipositsiooni või nende kogumiga seonduv krediidirisk kantakse üle erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele. Riskipositsiooni, mis loob otsese maksekohustuse füüsilise vara rahastamiseks või haldamiseks kasutatava tehingu või skeemi puhul, ei tuleks lugeda väärtpaperistamisest tulenevaks riskipositsiooniks, isegi kui sellel tehingul või skeemil on erineva nõudeõiguse järguga maksekohustused.
- (7) Sponsoril peaks olema võimalik delegerida ülesandeid maksete vahendajale, kuid talle peaks jääma vastutus riskijuhtimise eest. Eelkõige ei tohiks sponsor kanda oma maksete vahendajale üle riski säilitamise nõuet. Maksete vahendajaks peaks olema reguleeritud varahaldur, näiteks vabalt võõrandatavatesse väärtpaperitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja („eurofondi“) valitseja, alternatiivse investeerimisfondi (AIFI) valitseja või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/65/EL⁽¹⁾ osutatud üksus (finantsinstrumentide turgude direktiiviga reguleeritud üksus).
- (8) Käesoleva määrusega kehtestatakse edasiväärtpaperistamise keeld koos teatavatel juhtudel kohaldatavate eranditega, mis puudutavad edasiväärtpaperistamist õiguspärastel eesmärkidel, ning selgitustega, kas varaga tagatud kommertsväärtpaperite programme käsitatakse edasiväärtpaperistamisena. Edasiväärtpaperistamine võib kahjustada läbipaistvuse taset, mida käesoleva määrusega soovitakse tagada. Erandjuhtudel võib edasiväärtpaperistamine siiski olla kasulik vahend investorite huvide säilitamisel. Seetõttu peaks edasiväärtpaperistamine olema lubatud ainult konkreetsel käesolevas määruses sätestatud juhtudel. Peale selle on reaalmajanduse rahastamise jaoks tähtis, et täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmid, milles lisaks programmi kaudu rahastatavatele tehingutele ei looda uut väärtpaperistamise seeriade kihti, jääksid edasiväärtpaperistamise keelust välja.
- (9) Väärtpaperistamisse investeerimise või väärtpaperistamise positsioonidega ei teki investoril ainult aluseks olevate laenuvõtte või aluspositsioonide krediidiriskid, vaid peale selle võivad väärtpaperistamise struktureerimisest tekkida ka muud riskid, nagu näiteks esindusriskid, mudeliriskid, õiguslikud ja operatsiooniriskid, vastaspoolerisk, vahendusrisk, likviidsusrisk ja kontsentratsioonirisk. Seetõttu on oluline, et institutsionaalsete investorite suhtes kohaldataks proportsionaalseid hoosuskohustuse nõudeid, mis tagavad, et nad jaeinvestorite huvides hindavad õigesti igat liiki väärtpaperistamisest tulenevaid riske. Hoosuskohustusega saab seega ka suurendada usaldust turul ning väärtpaperistamise tehingu algatajate, sponsorite ja investorite vahel. On oluline, et investorid täidaksid asjakohast hoosuskohustust ka standardväärtpaperistamise puhul. Nad saavad end kurssi viia väärtpaperistamise poolte avaldatud teabega, eelkõige standardväärtpaperistamise teate ja selles kontekstis avaldatud seonduva teabega, mis peaks investoritele andma kogu asjakohase teabe standardväärtpaperistamise kriteeriumide täitmise kohta. Institutsionaalsetel investoritel peaks olema võimalik asjakohasel määral tugineda standardväärtpaperistamise teatele ning väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja avaldatud teabele selle kohta, kas väärtpaperistamine vastab standardväärtpaperistamise nõuetele. Nad ei tohiks siiski tugineda üksnes ja mehaaniliselt sellisele teatele ja sellisele teabele.
- (10) Ülimalt oluline on, et väärtpaperistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaperistamises osalevate algsete laenuandjate huvid ühtsiks investorite omadega. Selle saavutamiseks peaks väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja säilitama märkimisväärse huvi väärtpaperistamise aluspositsioonides. Seetõttu on oluline, et väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja säilitab kõnealuste alusriskide puhul olulise majandusliku netoriskipositsiooni. Üldisemalt ei tohiks väärtpaperistamise tehingud olla struktureeritud nii, et oleks välditud riski säilitamise nõude kohaldamine. Seda nõuet tuleks kohaldada igas olukorras, mil kohaldatakse väärtpaperistamise majandusliku sisu määratlust, olenemata kasutatud õiguslikust struktuurist või instrumentidest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

Puudub vajadus säilitamisnõude mitmekordseks kohaldamiseks. Mis tahes väärtpaberistamise korral on piisav, kui nõuet kohaldatakse üksnes väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori või algse laenuandja suhtes. Samamoodi tuleks selliste väärtpaberistamise tehingute korral, mille aluspositsioonide hulka kuuluvad ka muud väärtpaberistamise positsioonid, kohaldada säilitamisnõuet üksnes investeeingu objektiks oleva väärtpaberistamise suhtes. Standardväärtpaberistamise teade peaks osutama investoritele, et väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja säilitab alusriskide puhul olulise majandusliku netoriskipositsiooni. Teatavaid erandeid tuleks teha juhul, kui väärtpaberistatud riskipositsioonidele on täies ulatuses, tingimusteta ja tagasivõtmatult andnud garantii eelkõige ametiasutused. Avaliku sektori vahenditest tagatiste või muude vahendite kujul antava toetuse puhul ei piira käesolev määrus riigiabireeglite kohaldamist.

- (11) Väärtpaberistamise tehingu algatajad või sponsorid ei tohiks ära kasutada asjaolu, et neil võib väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekantud varade kohta olla rohkem teavet kui investoritel ja potentsiaalsetel investoritel, ega kanda investorite või potentsiaalsete investorite teadmata väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle varasid, mille krediidirisk on suurem kui väärtpaberistamise tehingu algatajate bilansis olevate võrreldavate varade krediidirisk. Selle kohustuse rikkumise korral peaksid pädevad asutused määrama karistuse, kuid üksnes siis, kui rikkumine on tahtlik. Üksnes hooletuse tõttu ei peaks sellist karistust määrama. Kõnealune kohustus ei tohiks siiski kuidagi piirata väärtpaberistamise tehingu algatajate või sponsorite õigust valida väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekantavaid varasid, mille krediidirisk on enne tehingu tegemist keskmiselt suurem kui väärtpaberistamise tehingu algataja bilanssi jäävate võrreldavate varade krediidirisk keskmiselt, kui investoreid või potentsiaalseid investoreid teavitatakse selgelt väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekantavate varade suuremast krediidiriskist. Pädevad asutused peaksid jälgima selle kohustuse täitmist, võrreldes väärtpaberistamise alusvarasid väärtpaberistamise tehingu algataja bilansis olevate võrreldavate varadega.

Tuleks võrrelda selliste varade tulemusnäitajaid, mille puhul enne tehingu tegemist eeldatakse, et nende tulemusnäitajad on sarnased, näiteks väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekantavad makseviivituses olevad eluaseme hüpoteeklaenud ja väärtpaberistamise tehingu algataja bilanssi jäävad makseviivituses olevad eluaseme hüpoteeklaenud.

Ei eeldata, et väärtpaberistamise alusvarade tulemusnäitajad peaksid olema sarnased väärtpaberistamise tehingu algataja bilansis olevate keskmiste varade tulemusnäitajatega.

- (12) Investorite ja potentsiaalsete investorite suutlikkus täita hoolsuskohustust ja seega hinnata teadlikult asjaomase väärtpaberistamise instrumendi krediitivõimelisust sõltub nende juurdepääsust kõnealuseid instrumente käsitlevale teabele. Oluline on luua olemasoleva õigustiku põhjal põhjalik süsteem, mille alusel saavad investorid ja potentsiaalsed investorid juurdepääsu kogu asjakohasele teabele tehingute kogu kehtivusaja jooksul, vähendada väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate aruandlusega seotud ülesandeid ning soodustada investorite pidevat, lihtsat ja vaba juurdepääsu usaldusväärsele teabele väärtpaberistamiste kohta. Turu läbipaistvuse suurendamiseks tuleks luua väärtpaberistamise registreite jaoks raamistik asjakohaste aruannete kogumiseks, ennekõike väärtpaberistamise aluspositsioonide kohta. Väärtpaberistamise registreitele loa andmise ja nende üle järelevalve teostamise ülesanne peaks olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (edaspidi „Väärtpaberiturujärelevalve“). Selliste aruandlusega seotud ülesannete üksikasjade täpsustamisel peaks Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et teave, mille esitamist kõnealustele väärtpaberistamise registreitele nõutakse, langeks võimalikult kokku sellise teabe avaldamise jaoks seni ettenähtud vormidelt nõutava teabega.
- (13) Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja üldine kohustus teha väärtpaberistamisi käsitlev teave kättesaadavaks väärtpaberistamise registri kaudu on sätestatud eeskätt selleks, et investoritel oleks oma hoolsuskohustuse täitmiseks vajaliku teabe saamiseks üks järelevalvealune allikas. Privaatväärtpaberistamised on kavandatud sageli vastavalt vajadustele. Need on olulised, kuna võimaldavad pooltel sõlmida väärtpaberistamise tehinguid, avaldamata seejuures turule ja konkurentidele tundlikku äriteavet tehingu (nt selle avaldamine, et teatud ettevõtja vajab tootmise laiendamiseks rahastamist või et investeeerimisühing siseneb oma strateegia raames uuele turule) ja/või alusvarade kohta (nt mis liiki nõudeid on tööstusettevõtjal klientide vastu). Sellistel juhtudel on investorid väärtpaberistamise tehingu algataja ja/või sponsoriga otsekontaktis ning nad saavad oma hoolsuskohustuse täitmiseks vajaliku teabe otse neilt. Seetõttu on asjakohane jätta privaatväärtpaberistamised välja nõudest edastada tehinguteavet väärtpaberistamise registreile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (14) Väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja algsed laenuandjad peaksid kohaldama väärtpaberistatavate riskipositsioonide suhtes samu kindlaid ja täpselt määratletud laenuandmise kriteeriumeid, mida nad kohaldavad väärtpaberistamata riskipositsioonide suhtes. Siiski ei ole laenuandmise kriteeriumeid vaja täita klientide vastu olevate nõuete suhtes, kui need nõuded ei ole algatatud laenu vormis.
- (15) Väärtpaberistamise instrumendid ei sobi üldjuhul jaeklientidele direktiivi 2014/65/EL tähenduses.
- (16) Väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad peaksid investoritele esitatavas aruandes tegema kättesaadavaks kõik olulised andmed aluspositsioonide krediidikvaliteedi ja tulemusnäitajate kohta, sealhulgas andmed, mis võimaldavad investoritel teha üheselt kindlaks aluspositsioonide võlgnike kohustuste täitmata jätmist või makseviivitusi, võlgade restruktureerimist, võla kustutamist, restruktureerimist makseraskuste tõttu, tagasiostmist, maksepuhkuseid, kahju, mahakandmisi, sissenõutud summasid ning muid varade tootluse parandusmeetmeid aluspositsioonide kogumis. Väärtpaberistamise puhul, mis ei ole varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing, tuleks investoritele esitatavas aruandes avaldada ka andmed rahavoogude kohta, mille on tekitanud aluspositsioonid ja väärtpaberistamise instrumentide emiteerimise kohustused, avalikustades sealhulgas eraldi väärtpaberistamise positsiooni tulu ja väljamaksed, eelkõige graafikujärgne põhisumma, graafikujärgne intress, ettemakstud põhisumma, tasumata intress ning lõivud ja tasud, ning kogu teave käivitavate tegurite kohta, mis tingivad muutuse maksete järjekorras või vastaspoole asendamise, ning ka iga seeria puhul kasutatava krediidikvaliteedi parandamise summat ja vormi käsitlevad andmed. Ehkki lihtsad, läbipaistvad ja standarditud väärtpaberistamised on näidanud varasemalt häid tulemusi, ei tähenda väärtpaberistamise nõuete täitmine seda, et väärtpaberistamise positsioon oleks riskivaba, ega ütle ka midagi väärtpaberistamise aluseks oleva krediidikvaliteedi kohta. Selle asemel tuleks mõista, et see viitab sellele, et ettevaatlik ja hoolas investor on suuteline analüüsima väärtpaberistamisega kaasnevaid riske.

Selleks et võtta arvesse pikaajaliste väärtpaberistamise ja lühiajaliste väärtpaberistamise (eelkõige varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmide ja varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingute) erinevaid struktuurseid näitajaid, peaks standardväärtpaberistamise nõudeid olema kahte liiki: ühed pikaajalistele väärtpaberistamistele ja teised lühiajalistele väärtpaberistamistele, mis vastaksid neile kahele erinevalt toimivale turusegmendile. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmid tuginevad varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingutele, mis koosnevad lühiajalistest riskipositsioonidest, mis tuleb tähtaegumise korral asendada. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingus võib väärtpaberistamise saavutada muu hulgas aluspositsioonide kogumi muutuvat ostualahindlust käsitleva lepinguga või kui väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja emiteerib kõrgema ja madalama nõudeõiguse järguga väärtpabereid kaasrahastamise struktuuris, kus kõrgema nõudeõiguse järguga väärtpaberid kantakse seejärel üle varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi või programmide ostjatele. Standardväärtpaberistamisena kvalifitseeruvad varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingud ei tohiks sisaldada edasiväärtpaberistamist. Lisaks peaksid standardväärtpaberistamise kriteeriumid kajastama varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmile likviidsustoetust pakkuva sponsori erirolli, eelkõige täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmide puhul.

- (17) Nii rahvusvahelisel kui ka liidu tasandil on juba tehtud palju tööd standardväärtpaberistamise kindlakstegemiseks. Komisjoni delegeeritud määrustes (EL) 2015/35⁽¹⁾ ja (EL) 2015/61⁽²⁾ on juba sätestatud lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise kriteeriumid konkreetseteks eesmärkideks, millele kohaldatakse riskitundlikumaid usaldatavusnõudeid.
- (18) Väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad peaksid olema asutatud üksnes nendes kolmandates riikides, mida rahapesuvastane ja terrorismi rahastamise tõkestamise töökond ei ole kandnud suure riskiga ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide loetellu. Juhul kui enne käesoleva määruse läbivaatamist on vastu võetud liidu loetelu kolmandate riikide jurisdiktsioonidest, mis keelduvad järgimast hea maksuhaldustava standardeid, tuleks seda liidu loetelu arvesse võtta ja sellest võiks saada nende kolmandate riikide viiteloetelu, kus väärtpaberistamise eriotstarbelisi ettevõtjaid ei ole lubatud asutada.
- (19) Tuginedes olemasolevatele kriteeriumidele ning Baseli pangandusjärelevalve komitee (BCBS) ja Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) poolt 23. juulil 2015 vastu võetud kriteeriumidele lihtsate, läbipaistvate ja võrreldavate väärtpaberistamiste kindlakstegemiseks väärtpaberistamisega seotud kapitali adekvaatsuse kontekstis ning eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽³⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „Pangandusjärelevalve“) 7. juulil 2015 avaldatud arvamusele kvalifitseeruvate väärtpaberistamiste Euroopa normistiku kohta, on oluline kehtestada standardväärtpaberistamise üldine ja sektoriülesest kohaldatav määratlus.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

- (20) Standardväärtpaberistamise kriteeriumide rakendamine kogu liidus ei tohiks kaasa tuua erisuguseid lähenemisviise. Erisugused lähenemisviisid võivad luua takistusi piiriülestele investoritele, sundides neid süvenema liikmesriikide õigusnormide üksikasjadesse, ning õnnestavad seega investorite usaldust standardväärtpaberistamise kriteeriumide vastu. Pangandusjärelevalve peaks seetõttu töötama välja suunised tagamaks, et standardväärtpaberistamise nõudeid mõistetak ühetaoliselt kogu liidus, selleks et tegeleda võimalike tõlgendusküsimustega. Selline üks tõlgendamiskäsitlus hõlbustaks standardväärtpaberistamise kriteeriumide vastuvõtmist väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite ja investorite poolt. Väärtpaberijärelevalvel peaks samuti olema võimalike tõlgendusprobleemide lahendamisel aktiivne roll.
- (21) Et takistada erisuguseid lähenemisviise standardväärtpaberistamise kriteeriumide rakendamisel, peaksid kolm Euroopa järelevalveasutust koordineerima Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee raames oma ja pädevate asutuste tööd, et tagada sektoriülene ühtsus ja käsitleda praktilisi küsimusi, mis võivad tekkida seoses standardväärtpaberistamisega. Seda tehes tuleks niipalju kui võimalik küsida ka turuosaliste arvamust ja sellega arvestada. Nende arutelude tulemused tuleks teha Euroopa järelevalveasutuste veebisaitidel avalikkusele kättesaadavaks, et abistada väärtpaberistamise tehingu algatajaid, sponsoreid, väärtpaberistamise eriotstarbelisi ettevõtjaid ja investoreid standardväärtpaberistamise hindamisel enne selliste instrumentide emitteerimist või neisse investeerimist. Selline koordineerimismehhanism oleks eriti oluline käesoleva määruse rakendamisele eelneval ajal.
- (22) Käesolev määrus võimaldab standardväärtpaberistamiseks nimetada üksnes väärtpaberistamist, mille puhul toimub võõrandamine („true sale“). Võõrandamise elemendiga väärtpaberistamise puhul kantakse aluspositsioonide omandiõigus üle emitendist üksusele, kelleks on väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja, või loovutatakse talle see tegelikult. Väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale aluspositsioonide ülekandmise või loovutamise suhtes ei tohiks müüja maksejõuetuse korral kehtida tagastamissätted, ilma et see piiraks selliste siseriiklike maksejõuetust käsitlevate õigusnormide kohaldamist, mille kohaselt võib teataval kitsendataval tingimustel tühistada aluspositsioonide müügi, mis on toimunud teatava aja jooksul enne müüja maksejõuetuks kuulutamist.
- (23) Aluspositsioonide võõrandamist või tegelikku loovutamist või sama õigusliku toimega ülekandmist ning sellise võõrandamise või tegeliku loovutamise või sama õigusliku toimega ülekandmise täitmisele pööratavust võiks kinnitada vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele pädeva õigusnõustaja õigusliku arvamusega.
- (24) Sellise väärtpaberistamise puhul, mille käigus ei toimu võõrandamist, ei kanta emitendist üksusele, kes on väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja, üle aluspositsioone, vaid pigem kantakse aluspositsioonidega seotud krediidirisk üle tuletislepingu või garantiiga. See tekitab täiendavat vastaspoole krediidiriski ning võib suurendada keerukust, eelkõige seoses tuletislepingu sisuga. Neil põhjustel ei peaks standardväärtpaberistamise kriteeriumid lubama sünteetilist väärtpaberistamist.

Tuleks tunnistada edusamme Pangandusjärelevalve 2015. aasta detsembri aruandes, milles on määratud kindlaks võimalikud standardväärtpaberistamise kriteeriumid sünteetilise väärtpaberistamise puhuks ning määratletud bilansiline sünteetiline väärtpaberistamine ja arbitraažiga seonduv sünteetiline väärtpaberistamine. Kui Pangandusjärelevalve on sõnaselgelt kindlaks määranud bilansilise sünteetilise väärtpaberistamise suhtes konkreetselt kohaldatavad standardväärtpaberistamise kriteeriumid ning pidades silmas, et sellega edendatakse reaalmajandust ja eriti sellisest väärtpaberistamisest kõige enam võitvate VKEde rahastamist, peaks komisjon koostama aruande ja vajaduse korral võtma vastu seadusandliku ettepaneku, et laiendada standardväärtpaberistamise õigusnorme sellisele väärtpaberistamisele. Komisjon ei peaks siiski tegema õigusnormide kohaldamisala laiendamise ettepanekut arbitraažiga seonduva sünteetilise väärtpaberistamise suhtes.

- (25) Müüjalt väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekantavad aluspositsioonid peaksid vastama eelnevalt kindlaks määratud ja selgelt määratletud sobivuskriteeriumidele, mis ei võimalda kõnealuste riskipositsioonide puhul aktiivset portfelli valitsemist kaalutlusõiguse alusel. Kinnitusi ja tagatise rikkuvate riskipositsioonide asendust ei tohiks põhimõtteliselt lugeda aktiivseks portfelli valitsemiseks.
- (26) Aluspositsioonide hulka ei tohiks kuuluda makseviivitusel olevad riskipositsioonid ega riskipositsioonid võlgnike või garantiidandjate suhtes, kes väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt on teatavas halvenenud krediidikvaliteediga olukorras (nt maksejõuetuks kuulutatud võlgnikud).

Parima teadmise nõue tuleks lugeda täidetuks teabe põhjal, mis on saadud võlgnikelt riskipositsioonide algatamise kohta või väärtpaberistamise tehingu algatajalt riskipositsioonide vahendamise või riskijuhtimise protsessi käigus või mille on väärtpaberistamise tehingu algatajale teatavaks teinud kolmas isik.

Ettevaatlikkuse põhimõtet tuleks kohaldada riskipositsioonide suhtes, mis on makseviivitusel ning on hiljem restruktureeritud. Viimaste lisamist aluspositsioonide kogumisse ei tohiks siiski välistada juhul, kui nende nõuetega ei ole kaasnenud uusi võlgnevusi alates restruktureerimise kuupäevast, mis peaks olema toimunud vähemalt üks aasta enne aluspositsioonide väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmise või loovutamise kuupäeva. Sellisel juhul peaks asjakohane avalikustamine tagama täieliku läbipaistvuse.

- (27) Selle tagamiseks, et investorid täidaksid piisavat hoolsuskohustust, ja alusvaraga seotud riskide hindamise hõlbustamiseks on oluline, et väärtpaberistamise tehingud oleksid tagatud riskipositsioonide kogumitega, mis on vara liigilt homogeenused, nagu eluasemelaenude kogumid või sama kategooria ettevõtjatele antud äriühingu laenu, ärikinnisvara laenu, liisingute ja krediidilimiitide kogumid või autolaenude ja -liisingute kogumid või eraisikutele isikliku, perekondliku või majapidamises vajatava tarbimise eesmärgil antud krediidilimiitide kogumid. Aluspositsioonid ei tohiks sisaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud vabalt võõrandatavaid väärtpabereid. Selleks et võtta arvesse liikmesriike, kus krediidasutustel on tavaks kasutada finantssektorivälistele äriühingutele krediidi andmiseks laenulepingute asemel võlakirju, peaks olema võimalik sellised võlakirjad lisada, tingimusel et neid ei noteerita kauplemisskohas.
- (28) Tähtis on vältida „algata ja turusta“ mudelite kasutamise kordumist. Sellistes olukordades kohaldavad laenuandjad krediiti andes puudulikke ja nõrku laenude väljastamise põhimõtteid, kuna nad teavad ette, et seonduvad riskid müüakse lõpuks kolmandatele isikutele. Seega peaksid väärtpaberistatavad riskipositsioonid olema algatatud väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja tavapärase äritegevuse käigus vastavalt laenude väljastamise standarditele, mis ei tohiks olla leebemad nendest, mida väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja kohaldab algatamise ajal sarnaste riskipositsioonide suhtes, mida ei väärtpaberistata. Olulised muudatused laenude väljastamise standardites tuleks teha täielikult teatavaks potentsiaalsetele investoritele või täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmide puhul sponsorile ja teistele varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingus otseselt riskipositsiooni omavatele pooltele. Väärtpaberistamise tehingu algatajal või algasel laenuandjal peaks olema piisav kogemus selliste riskipositsioonide algatamise vallas, mis sarnanevad väärtpaberistatud riskipositsioonidele. Väärtpaberistamise korral, mille aluspositsioonid on eluasemelaenu, ei tohiks laenude kogum sisaldada laene, mille turustamisel ja väljastamisel tugineti eeldusele, et laenu taotlejat, või kui see on kohaldatav, siis vahendajaid, teavitati sellest, et esitatud teave võib olla laenuandja poolt kontrollimata. Laenuvõtja krediidivõime hindamine peaks, kui see on kohaldatav, olema kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2008/48/EÜ⁽¹⁾ või 2014/17/EL⁽²⁾ sätestatud nõuetega või samaväärsete kolmandates riikides kehtivate nõuetega.
- (29) Väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksete puhul tekitab ulatuslik tuginemine alusvara tagavate varade müügile haavatavusi, nagu näitasid ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud väärtpaberite turgude osaliselt kehvad tulemused finantskriisi ajal. Seetõttu ei tuleks ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud väärtpabereid pidada standardväärtpaberistamiseks.
- (30) Juhul kui väärtpaberistamise aluseks olevate varade kohta on kättesaadavad nende keskkonnamõju andmed, peaks väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor need andmed avaldama.

Seega juhul, kui aluspositsioonid on eluasemelaenu või autolaenu või -liisingud, peaks standardväärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja avaldama selliste eluasemelaenude või autolaenude või -liisingutega rahastatavate varade keskkonnatoime kohta kättesaadava teabe.

- (31) Kui väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad soovivad oma väärtpaberistamise suhtes kasutada standardväärtpaberistamise nimetust, tuleks investoreid, pädevaid asutusi ja Väärtpaberiturujärelevat teavitada sellest, et väärtpaberistamine vastab standardväärtpaberistamise nõuetele. Teade peaks sisaldama selgitust selle kohta, kuidas igat standardväärtpaberistamise kriteeriumi on täidetud. Seejärel peaks Väärtpaberiturujärevalve avaldama teate tehingute loetelus, mis avaldatakse teavitamise eesmärgil Väärtpaberiturujärevalve veebisaidil. Väärtpaberistamise instrumentide emiteerimise kandmine Väärtpaberiturujärevalve teatatud standardväärtpaberistamise loetellu ei tähenda, et Väärtpaberiturujärevalve või mõni muu pädev asutus oleks kinnitanud, et väärtpaberistamine vastab standardväärtpaberistamise nõuetele. Standardväärtpaberistamise nõuete täitmise vastutus jääb üksnes väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate kanda. See peaks tagama, et väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad võtavad vastutuse oma väite eest, et väärtpaberistamine on lihtne, läbipaistev ja standarditud, ning et turul valitseb läbipaistvus.
- (32) Kui väärtpaberistamine ei vasta enam standardväärtpaberistamise nõuetele, peaksid väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor teavitama sellest kohe Väärtpaberiturujärelevat ja asjaomast pädevat asutust. Sellele lisaks peaks pädev asutus, kui ta on standardväärtpaberistamisena teatatud väärtpaberistamise suhtes määranud halduskaristuse, teavitama kohe Väärtpaberiturujärelevat, et viimane saaks selle oma standardväärtpaberistamise teadete loetellu kanda, võimaldamaks investoritel saada teavet selliste karistuste kohta ja standardväärtpaberistamise teadete usaldusväärsuse kohta. Seega on väärtpaberistamise tehingu algatajate ja sponsorite huvides esitada läbimõeldud teateid, et vältida maine kahjustamist.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

- (33) Investorid peaksid investeringutega seoses täitma oma hoolsuskohustust vastavalt kaasnevatele riskidele, kuid neil peaks olema võimalik tugineda standardväärtpaberistamise teatele ning väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja avaldatud teabele selle kohta, kas väärtpaberistamine vastab standardväärtpaberistamise nõuetele. Nad ei tohiks siiski tugineda üksnes ja mehaaniliselt teadetele ja avaldatud teabele.
- (34) Kolmandate isikute osalus standardväärtpaberistamise nõuete täitmise kontrollis võib olla investorite, väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate jaoks kasulik ning see võib aidata suurendada usaldust standardväärtpaberistamise turu suhtes. Väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad võivad samuti kasutada kooskõlas käesoleva määrusega loa saanud kolmanda isiku teenuseid, et hinnata, kas nende väärtpaberistamine vastab standardväärtpaberistamise kriteeriumidele. Kõnealused kolmandad isikud peaksid saama loa pädevatelt asutustelt. Väärtpaberiturujärelevalvele esitatavas teates ja selle järgneval avaldamisel Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil tuleks märkida, kas standardväärtpaberistamise nõuete täitmist on kinnitanud loa saanud kolmas isik. Siiski on oluline, et investorid kujundaksid oma hinnangu ise, võtaksid vastutuse oma investeerimisotsuste eest ega tugineks mehaaniliselt sellistele kolmandatele isikutele. Kolmanda isiku osalemine ei tohiks mingil viisil võtta väärtpaberistamise tehingu algatajatelt, sponsoritelt ja institutsionaalsetelt investoritelt lõplikku õiguslikku vastutust standardväärtpaberistamise teate esitamise ja väärtpaberistamise tehingu standardväärtpaberistamisena käsitamise eest.
- (35) Liikmesriigid peaksid määrama pädevad asutused ning andma neile vajalikud järelevalve-, uurimis- ja karistamisvõimused. Halduskaristused tuleks üldiselt avaldada. Kuna investorid, väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid, algsed laenuandjad ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad võivad olla asutatud eri liikmesriikides ja nende üle võivad järelevalvet teostada eri valdkondlikud pädevad asutused, tuleks vastastikuse teabevahetuse ja järelevalvetegevuses abistamise kaudu tagada tihe koostöö asjakohaste pädevate asutuste vahel, sealhulgas Euroopa Keskpangaga talle nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013⁽¹⁾ alusel antud eeriülesannetega seoses, ning Euroopa järelevalveasutustega. Pädevad asutused peaksid kohaldama karistusi ainult juhul, kui rikkumine pandi toime tahtlikult või hooletuse tõttu. Parandusmeetmete kohaldamine ei tohiks sõltuda sellest, kas rikkumise tahtlikkus või hooletus on leidnud tõendamist või mitte. Karistuse või parandusmeetme sobiva liigi ja ulatuse kindlaksmääramisel peaksid pädevad asutused, kui nad hindavad vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantstugevust, võtma eelkõige arvesse vastutava juriidilise isiku kogukäivet või vastutava füüsilise isiku aastasissetulekut ja netovara.
- (36) Pädevad asutused peaksid järelevalvetoiminguid tihedalt kooskõlastama ja tagama oma otsuste ühtsuse, eelkõige käesoleva määruse rikkumise korral. Kui rikkumine on seotud ebaõige või eksitava teatega, peaks rikkumise tuvastanud pädev asutus teavitama ka Euroopa järelevalveasutusi ning asjassepuutuvate liikmesriikide asjakohaseid pädevaid asutusi. Juhul kui pädevad asutused on eriarvamusel, peaks Väärtpaberiturujärelevalve ja asjakohasel juhul Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee kasutama oma siduva vahendamise võimet.
- (37) Lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise nimetuse kasutamise nõuded on uued ning neid täpsustatakse Pangandusjärelevalve suunistega ja edaspidi järelevalvetava kujunemise käigus. Selleks et turuosalisel ei hoiduks kõnealuse nimetuse kasutamisest, peaks pädevatel asutustel olema võimalik anda väärtpaberistamise tehingu algatajale, sponsorile ja väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale kolmekuune ajapikendus mis tahes eksimuse parandamiseks, mis on esinenud nimetuse heas usus kasutamisel. Heas usus kasutamist tuleks eeldada, kui väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja ei saanud teada, et väärtpaberistamine ei vastanud kõigile standardväärtpaberistamise kriteeriumidele, mis peavad olema täidetud selleks, et väärtpaberistamist saaks nimetada standardväärtpaberistamiseks. Selle ajapikenduse jooksul tuleks asjaomast väärtpaberistamist pidada jätkuvalt standardväärtpaberistamise kriteeriumidele vastavaks ning seda ei tuleks Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas käesoleva määrusega koostatud loetelust välja arvata.
- (38) Käesoleva määrusega soodustatakse mitmete väärtpaberistamise turu põhielementide ühtlustamist, piiramata seejuures väärtpaberistamise turgude tavade ja menetluste täiendavat turupõhist ühtlustamist. Seepärast on oluline, et turuosalisel ja nende kutseliidud jätkaksid tööd turutavade täiendava standardimise ja eelkõige väärtpaberistamise dokumentatsiooni standardimise vallas. Komisjon peaks hoolikalt jälgima turuosaliste standardimispuudlusi ning koostama sellekohase aruande.

⁽¹⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eeriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

- (39) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2009/65/EÜ,⁽¹⁾ 2009/138/EÜ⁽²⁾ ja 2011/61/EL⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 1060/2009⁽⁴⁾ ja (EL) nr 648/2012⁽⁵⁾ muudetakse vastavalt, et tagada ELi õigusraamistiku kooskõla käesoleva määrusega seoses väärtpaperistamist käsitlevate sätetega, mille peamine eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine, eriti kõigile institutsionaalsetele investoritele siseturul võrdsete tingimuste loomine.
- (40) Määruse (EL) nr 648/2012 muudatustega seoses ei tohiks väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate poolt sõlmitud börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldada teatavate tingimuste täitmise korral kliiringukohustust. Seda seepärast, et väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate sõlmitud börsiväliste tuletislepingute vastaspoolled on võlausaldajad, kellel on tagatis väärtpaperistamise kokkuleppe alusel ning piisav kaitse vastaspoole krediidiriski vastu on tavapärased olemas. Tuletisinstrumentide puhul, mida ei kliirita keskselt, tuleks nõutava tagatise taseme puhul võtta arvesse ka väärtpaperistamise kokkuleppe erioma struktuuri ja sellega juba pakutud kaitset.
- (41) Pandikirju ja väärtpaperistamisi saab teataval määral vastastikku asendada. Seega tuleks selleks, et vältida moonutamise või arbitraazi võimalusi väärtpaperistamiste ja pandikirjade kasutamise vahel, mis tulenevad pandikirja üksuste või väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate sõlmitud börsiväliste tuletislepingute erinevast käsitlemisest, muuta määrust (EL) nr 648/2012, et tagada pandikirjadega seotud tuletisinstrumentide ja väärtpaperistamistega seotud tuletisinstrumentide järjekindel käsitlus seoses kliiringukohustusega ja selliste börsiväliste tuletisinstrumentide tagatisnõuetega, mida ei kliirita keskselt.
- (42) Selleks et ühtlustada Väärtpaperiturujärelevalve poolt võetavad järelevalvetasud, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada tasu liike ja seda, mille eest tasu tuleb maksta, samuti tasude summasid ja nende maksmise viisi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealusel konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁶⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (43) Selleks et täpsustada riski säilitamise nõuet ja veelgi täpsustada homogeensuskriteeriume ning homogeenseks peetavaid riskipositsioone homogeensust käsitlevate nõuete raames, tagades samal ajal, et ei kahjustataks VKEd laenude väärtpaperistamist, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu regulatiivsed tehnilised standardid, mille töötab välja Pangandusjärelevalve ning milles sätestatakse riski säilitamise tingimused, säilitamise taseme mõõtmine, säilitatud riskiga seonduvad teatavad keelud, riski säilitamine konsolideeritud alusel ning teatavate tehingute puhul kohaldatavad erandid ning täpsustatakse homogeensuskriteeriumid ning homogeenseks peetavad aluspositsioonid. Komisjon peaks regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud võtma vastu delegeeritud õigusaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14. Pangandusjärelevalve peaks tihedalt konsulteerima ülejäänud kahe Euroopa järelevalveasutusega.
- (44) Selleks et soodustada investorite pidevat, lihtsat ja vaba juurdepääsu usaldusväärsele teabele väärtpaperistamiste kohta ning pädevate asutuste koostöö ning teabevahetuse kohustuse täitmise tingimuste täpsustamiseks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu regulatiivsed tehnilised standardid, mille töötab välja Väärtpaperiturujärelevalve ning milles käsitletakse võrreldavat teavet aluspositsioonide ja investoritele korrapäraselt esitatavate aruannete kohta, õiguspäraste eesmärkide loetelu, mille kohaselt edasiväärtpaperistamist lubatakse, menetlust, mis võimaldab väärtpaperistamise registritel kontrollida esitatud teabe, registreerimistaotluse ja registreerimise laiendamise lihtsusstatud taotluse täielikkust ja kooskõlalisust; läbipaistvuse eesmärgil esitatavaid väärtpaperistamise üksikasju, väärtpaperistamise registreerimise andmete kogumise, koondamise ja võrdlemise tegevusstandardeid, teavet, millele määratud

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaperitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolde ja kauplemistehasehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

⁽⁶⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

üksustel on ligipääs ning otsese ligipääsu tingimusi, väärtpaberistamise teates esitatavaid andmeid, pädevatele asutustele esitatavat teavet kolmanda isiku poolt kontrollimise loa taotlemisel ning samuti vahetatavat teavet ning teatamiskohustuse sisu ja ulatust. Komisjon peaks regulatiivsed tehnilised standardid võtma vastu delegeeritud õigusaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14. Väärtpaberiturujärelevalve peaks tihedalt konsulteerima ülejäänud kahe Euroopa järelevalveasutusega.

- (45) Protsessi hõlbustamiseks investorite, väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate jaoks tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakenduslikud tehnilised standardid, mille töötab välja Väärtpaberiturujärelevalve, seoses väärtpaberistamise positsioonide omanikele teabe kättesaadavaks tegemise vormiga, väärtpaberistamise registri registreerimistaotluse ja registreerimise laiendamise lihtsustatud taotluse vormiga, teabe andmise vormiga, väärtpaberistamise registrile teabe esitamise vormiga, võttes arvesse lahendusid, mille olemasolevad väärtpaberistamisteabe kogujad on välja töötanud ning standardväärtpaberistamise teadete vormiga, kust investorid ja pädevad asutused saavad piisavalt teavet, et hinnata standardväärtpaberistamise nõuete täitmist. Komisjon peaks nimetatud rakenduslikud tehnilised standardid võtma vastu rakendusaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15. Väärtpaberiturujärelevalve peaks tihedalt konsulteerima ülejäänud kahe Euroopa järelevalveasutusega.
- (46) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt väärtpaberistamise üldnormide kehtestamist ning lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormide loomist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, arvestades, et väärtpaberistamise turud töötavad üleilmselt ning kõigile väärtpaberistamisega seotud institutsionaalsetele investoritele ja üksustele tuleks siseturul luua võrdsed tingimused, küll aga saab neid eesmärke nende ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (47) Käesolevat määrust tuleks kohaldada väärtpaberistamiste suhtes, mille raames emiteeritakse väärtpaberid 1. jaanuaril 2019 või pärast seda kuupäeva.
- (48) 1. jaanuaril 2019. aasta seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide puhul peaksid väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad olema võimelised kasutama standardväärtpaberistamise nimetust juhul, kui väärtpaberistamine vastab standardväärtpaberistamise nõuete teatavate nõuete osas teate esitamise ajal ja teiste nõuete osas tehingu algatamise ajal. Seetõttu peaks väärtpaberistamise tehingu algatajatel, sponsoritel ja väärtpaberistamise eriotstarbelistel ettevõtjatel olema võimalik esitada Väärtpaberiturujärelevalvele käesoleva määruse alusel standardväärtpaberistamise teade. Väärtpaberistamise hilisemaid muudatusi tuleks aktsepteerida tingimusel, et väärtpaberistamine vastab jätkuvalt kõigile kohaldatavatele standardväärtpaberistamise nõuetele.
- (49) Hoosuskohustuse nõudeid, mida kohaldatakse kehtiva liidu õiguse kohaselt enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva, tuleks jätkuvalt kohaldada 1. jaanuaril 2011 või pärast seda kuupäeva emiteeritud väärtpaberistamiste suhtes ning enne 1. jaanuari 2011 emiteeritud väärtpaberistamiste suhtes, kui uued aluspositsioonid on lisatud või neid on asendatud pärast 31. detsembrit 2014. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 625/2014⁽¹⁾ asjaomaseid sätteid, milles täpsustatakse krediidasutuste ja investeerimisühingute (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽²⁾ tähenduses) suhtes kohaldatavaid riski säilitamise nõudeid, tuleks kohaldada seni, kuni hakatakse kohaldama käesoleva määruse kohaseid riski säilitamist käsitlevaid regulatiivseid tehnilisi standardeid. Õiguskindluse tagamiseks tuleks krediidasutuste või investeerimisühingute, kindlustus- ja edasikindlustusandjate ning alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate suhtes käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide puhul kohaldada jätkuvalt vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 405, delegeeritud määruse (EL) nr 625/2014 I, II ja III peatükki ning artiklit 22, delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikleid 254 ja 255 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 231/2013⁽³⁾ artiklit 51.

(1) Komisjoni 13. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 625/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse ülekantud krediidiriskist tulenevate riskipositsioonidega seoses investoritele, sponsoritele, algele laenuandjale ja väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutustele ja investeerimisühingutele esitatavaid nõudeid (ELT L 174, 13.6.2014, lk 16).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

(3) Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 231/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL seoses erandite, üldiste tegutsemistingimuste, depositeerimise, finantsvõimenduse, läbipaistvuse ja järelevalvega (ELT L 83, 22.3.2013, lk 1).

Selle tagamiseks, et väärtpaperistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaperistamise eriotstarbelised ettevõtjad täidaksid oma läbipaistvuskohustusi, tuleks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/3⁽¹⁾ I–VIII lisas osutatud teave teha avalikult kättesaadavaks seni, kuni hakatakse kohaldama komisjoni poolt käesoleva määruse alusel vastu võetavaid regulatiivseid tehnilisi standardeid.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse väärtpaperistamise üldnormid. Selles määratletakse väärtpaperistamine ning kehtestatakse hoolsuskohustuse, riski säilitamise ja läbipaistvusnõuded väärtpaperistamistes osalevatele isikutele, laenuandmise kriteeriumid, jaeklientidele väärtpaperistamise müümise tingimused, edasiväärtpaperistamise keelustamine, väärtpaperistamise eriotstarbelistele ettevõtjatele esitatavad nõuded ning samuti väärtpaperistamise registrite suhtes kohaldatavad tingimused ja menetlused. Samuti luuakse määrusega lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise ehk standardväärtpaperistamise erinormid.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse institutsionaalsete investorite suhtes ning väärtpaperistamise tehingu algatajate, sponsorite, algsete laenuandjate ja väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „väärtpaperistamine“ – tehing või skeem, millega riskipositsiooni või riskipositsioonide kogumiga seondud krediidirisk kantakse üle erineva nõudeõiguse järguga väärtpaperistamise seeriatele ja millel on kõik järgmised tunnused:
 - a) tehingu või skeemi raames tehtavad maksed sõltuvad riskipositsiooni või riskipositsioonide kogumi tulemusnäitajatest;
 - b) kahjude jaotuse tehingu või skeemi kehtivusaja jooksul määrab see, kuidas väärtpaperistamise seeriad on allutatud;
 - c) tehing või skeem ei loo riskipositsioone, millel on kõik määruse (EL) nr 575/2013 artikli 147 lõikes 8 loetletud tunnused;
- 2) „väärtpaperistamise eriotstarbeline ettevõtja“ – äriühing, usaldusfond või muu üksus, mis ei ole väärtpaperistamise tehingu algataja ega sponsor ja mis on loodud ühe või mitme väärtpaperistamise läbiviimise eesmärgil ja mille tegevus on piiratud selle eesmärgi saavutamiseks vajalikuga ja mille struktuuri eesmärk on eraldada väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja kohustused väärtpaperistamise tehingu algataja kohustustest;
- 3) „väärtpaperistamise tehingu algataja“ – üksus, mis
 - a) oli ise või endaga seotud üksuste kaudu otseselt või kaudselt seotud algse lepinguga, millega tekkisid võlgniku või potentsiaalse võlgniku kohustused või potentsiaalsed kohustused, millest väärtpaperistatavad riskipositsioonid tulenevad, või
 - b) enda arvel ostab kolmanda isiku suhtes olevad riskipositsioonid ja seejärel väärtpaperistab need;
- 4) „edasiväärtpaperistamine“ – väärtpaperistamine, mille puhul vähemalt üks aluspositsioon on väärtpaperistamise positsioon;
- 5) „sponsor“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus, sõltumata sellest, kas ta asub liidus või mitte, või direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud investeerimisühing, kes ei ole väärtpaperistamise tehingu algataja ning kes
 - a) koostab varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi või muu väärtpaperistamise, mille alusel ostetakse kolmandatelt isikutelt riskipositsioone, ja haldab seda või

⁽¹⁾ Komisjoni 30. septembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/3, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1060/2009 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad avalikustamismõudeid struktureeritud finantsinstrumentide puhul (ELT L 2, 6.1.2015, lk 57).

- b) koostab varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi või muu väärtpaberistamise, mille alusel ostetakse kolmandatelt isikutelt riskipositsioone, ja delegeerib selle väärtpaberistamisega seonduva igapäevase aktiivse portfelli valitsemise selleks kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ, 2011/61/EL või 2014/65/EL tegevusloa saanud üksusele;
- 6) „väärtpaberistamise seeria“ – lepingust tulenev krediidiriski segment, mis on seotud teatava riskipositsiooni või riskipositsioonide kogumiga, mille puhul kaasneb ühes segmentis positsiooniga suurem või väiksem krediidikahju risk kui sama suure positsiooniga teises segmentis, arvestamata krediidiriski kaitset, mida kolmandad isikud annavad vahetult kõnealuses segmentis või muudes segmentides positsioone hoidvatele isikutele;
- 7) „varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm“ – väärtpaberistamise programm, mille raames emiteeritavateks väärtpaberiteks on valdavalt varaga tagatud kommertsväärtpaberid, mille esialgne tähtaeg ei ole pikem kui üks aasta;
- 8) „varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing“ – varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames toimuv väärtpaberistamine;
- 9) „traditsiooniline väärtpaberistamine“ – väärtpaberistamine, mille käigus toimub majandusliku huvi ülekandmine väärtpaberistatavates riskipositsioonides, mis saavutatakse kas väärtpaberistatud riskipositsioonide omandiõiguse ülemineku teel väärtpaberistamise tehingu algatajalt väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale või väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja kaudse osaluse meetodil, kui emiteeritud väärtpaberitest ei tulene väärtpaberistamise tehingu algataja jaoks maksekohustusi;
- 10) „sünteesiline väärtpaberistamine“ – väärtpaberistamine, mille käigus saavutatakse riski ülekandmine krediituletisinstrumente või garantiisid kasutades ning väärtpaberistatavad riskipositsioonid jäävad väärtpaberistamise tehingu algataja riskipositsioonideks;
- 11) „investor“ – väärtpaberistamise positsiooni omav füüsiline või juriidiline isik;
- 12) „institutsionaalne investor“ – investor, kes on üks järgmistest:
- a) kindlustusandja direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 1 tähenduses;
- b) edasikindlustusandja direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 4 tähenduses;
- c) tööandjapensiooni kogumisasutus, mis kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2341⁽¹⁾ kohaldamisalasse vastavalt selle artiklile 2, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 5 otsustanud kõnealust direktiivi kõnealuse asutuse suhtes tervikuna või osaliselt mitte kohaldada, või investeringute valitseja või tegevusloa saanud üksus, mille tööandjapensiooni kogumisasutus on nimetanud vastavalt direktiivi (EL) 2016/2341 artiklile 32;
- d) alternatiivse investeerimisfondi (AIFI) valitseja direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punkti b tähenduses, kes valitseb ja/või turustab liidus alternatiivseid investeerimisfondide;
- e) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtja (eurofondi) fondivalitseja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses;
- f) siseselt valitsetav eurofond, mis on äriühinguna asutatud fond, mis on saanud tegevusloa kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ ning mis ei ole määranud kõnealuse direktiivi alusel tegevusloa saanud fondivalitsejat;
- g) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 kõnealuse määruse tähenduses määratletud krediidasutus või kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeerimisühing;
- 13) „maksete vahendaja“ – üksus, kes igapäevaselt haldab ostetud nõuete või aluseks olevate krediidiriski positsioonide kogumit;
- 14) „likviidsuse tagamise tehing“ – väärtpaberistamise positsioon, mis tuleneb lepingulisest kokkuleppest pakkuda rahastamist, kindlustamaks rahavoogude õigeaegne laekumine investoritele;
- 15) „uuev nõue“ – nõue, mille puhul laenuvõtja laenujäägil lubatakse kokkulepitud limiidi piires kõikuda olenevalt tema otsustest laenu võtta ja seda tagasi maksta;
- 16) „uuev väärtpaberistamine“ – väärtpaberistamine, mille puhul uueneb väärtpaberistamise struktuur ise nõuete lisamisega nõuete kogumisse või nende sealt kõrvaldamisega, sõltumata sellest, kas nõuded uuenevad või mitte;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensiooni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37).

- 17) „ennetähtaegse amortiseerimise klausel“ – uuenevate nõuete või uueneva väärtpaberistamise puhul kasutatav lepingutingimus, millega nõutakse, et teatavate kindlaksmääratud sündmuste saabumisel tuleb investorite väärtpaberistamise positsioonid lunastada enne nende positsioonide esialgselt kokkulepitud lõpptähtaega;
- 18) „esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise seeria“ – asjaomase väärtpaberistamise kõige madalama nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeria, mis väärtpaberistatud riskipositsioonidele tekkiva kahju korral on esimene väärtpaberistamise seeria, mis kahju kannab, pakkudes seeläbi kaitset teise järjekoha kahju väärtpaberistamise seeriale ja teisest kõrgema järjekoha kahju väärtpaberistamise seeriaste olemasolu korral ka neile;
- 19) „väärtpaberistamise positsioon“ – väärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon;
- 20) „algne laenuandja“ – üksus, kes ise või temaga seotud üksuste kaudu sõlmis otseselt või kaudselt algse lepingu, millega tekkisid võlgniku või potentsiaalse võlgniku kohustused või potentsiaalsed kohustused, millest väärtpaberistatavad riskipositsioonid tulenevad;
- 21) „täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm“ – varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm, mida selle sponsor otseselt ja täielikult toetab, pakkudes väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale või eriotstarbelistele ettevõtjatele likviidsuse tagamise tehingut või tehinguid, mis katab või katavad vähemalt kõike järgmist:
 - a) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi kõik likviidsus- ja krediidiriskid;
 - b) väärtpaberistatavate riskipositsioonide olulisemad lahjendusriskid;
 - c) kõik muud varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu ja programmi tasandi kulud, kui need on vajalikud, et tagada varaga tagatud kommertsväärtpaberi alusel investorile mis tahes summa täielik maksmine;
- 22) „täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing“ – varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing, mis on tehingu või varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil toetatud likviidsuse tagamise tehinguga, mis katab vähemalt kõike järgmist:
 - a) varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu kõik likviidsus- ja krediidiriskid;
 - b) varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingus väärtpaberistatavate riskipositsioonide olulisemad lahjendusriskid;
 - c) kõik muud varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu ja programmi tasandi kulud, kui need on vajalikud, et tagada varaga tagatud kommertsväärtpaberi alusel investorile mis tahes summa täielik maksmine;
- 23) „väärtpaberistamise register“ – juriidiline isik, kes keskselt kogub ja säilitab väärtpaberistamiste andmeid.

Käesoleva määruse artikli 10 kohaldamisel käsitatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 61, 64, 65, 66, 73, 78, 79 ja 80 esinevaid viiteid kauplemistabehoidlale viidetena väärtpaberistamise registrile.

Artikkel 3

Väärtpaberistamiste müümine jaeklientidele

1. Väärtpaberistamise positsiooni müüja ei tohi positsiooni müüa direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 11 määratletud jaekliendile, kui ei ole täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) väärtpaberistamise positsiooni müüja on teinud sobivustesti vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 2;
 - b) väärtpaberistamise positsiooni müüja on punktis a osutatud sobivustesti põhjal veendunud, et väärtpaberistamise positsioon sobib asjaomasele jaekliendile;
 - c) väärtpaberistamise positsiooni müüja esitab jaekliendile sobivustesti tulemuse kohta viivitamata aruande.
2. Juhul kui lõikes 1 esitatud tingimused on täidetud ja jaekliendi finantsinstrumentide portfelli suurus ei ületa 500 000 eurot, tagab müüja jaekliendi poolt kooskõlas lõikega 3 esitatud teabe põhjal, et jaeklient ei investeeriks väärtpaberistamise positsioonidesse kokku üle 10 % oma finantsinstrumentide portfelli ja ühte või enamasse väärtpaberistamise positsiooni investeeritav esialgne miinimumsumma on 10 000 eurot.
3. Jaeklient peab müüjale esitama täpse teabe oma finantsinstrumentide portfelli kohta, sealhulgas teabe kõigi väärtpaberistamise positsioonidesse tehtud investeeringute kohta.
4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel mõistetakse jaekliendi finantsinstrumentide portfelli all portfelli, mis koosneb rahahoiustest ja finantsinstrumentidest, v.a tagatisena antud finantsinstrumendid.

Artikkel 4

Väärtpaberistamise eriotstarbelistele ettevõtjatele esitatavad nõuded

Väärtpaberistamise eriotstarbelisi ettevõtjaid ei asutata kolmandas riigis, mille suhtes kehtib mõni järgmistest tingimustest:

- a) rahapesuvastane ja terrorismi rahastamise tõkestamise töökond on kandnud kolmanda riigi suure riskiga ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide loetellu;
- b) kolmas riik ei ole allkirjastanud liikmesriigiga lepingut, millega tagataks, et kolmas riik järgib täielikult Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) tulu ja kapitali maksustamise näidislepingu artiklis 26 või OECD maksustamisalase teabe vahetamise näidislepingus sätestatud standardeid ning tagab maksustamisalase teabe tõhusa vahetamise, sh mitmepoolsed maksustamisalased lepingud.

2. PEATÜKK

KÕIGI VÄÄRTPABERISTAMISTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED

Artikkel 5

Institutsionaalsetele investoritele esitatavad hoolsuskohustuse nõuded

1. Enne väärtpaberistamise positsiooni võtmist teeb institutsionaalne investor, kes ei ole väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja, kindlaks, et

- a) juhul kui liidus asutatud väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja ei ole krediitiasutus või investeerimisühing määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktide 1 ja 2 tähenduses, annab väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja kõik laenud, mis moodustavad aluspositsioone, kõnealuste laenude heakskiitmiseks, muutmiseks, pikendamiseks ja finantseerimiseks ettenähtud kindlate ja täpselt määratletud kriteeriumide ning selgelt kehtestatud protsesside alusel ning väärtpaberistamise tehingu algatajal või algsel laenuandjal on olemas tõhusad süsteemid nende kriteeriumide ja protsesside rakendamiseks kooskõlas käesoleva määruse artikli 9 lõikega 1;
- b) juhul kui väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja on asutatud kolmandas riigis, annab väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja kõik laenud, millest aluspositsioonid tulenevad, kõnealuste laenude heakskiitmiseks, muutmiseks, pikendamiseks ja finantseerimiseks ettenähtud kindlate ja täpselt määratletud kriteeriumide ning selgelt kehtestatud protsesside alusel ning väärtpaberistamise tehingu algatajal või algsel laenuandjal on olemas tõhusad süsteemid nende kriteeriumide ja protsesside rakendamiseks, selleks et tagada, et laenuandmine põhineb võlgniku krediitvõimelisuse põhjalikul hindamisel;
- c) juhul kui väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja on asutatud liidus, säilitab ta pidevalt olulise majandusliku netohuvi artikli 6 kohaselt, ning riski säilitamine avaldatakse institutsionaalsele investorile kooskõlas artikliga 7;
- d) juhul kui väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja on asutatud kolmandas riigis, säilitab ta pidevalt olulise majandusliku netohuvi, mis ei tohi kunagi olla väiksem kui 5 % ja mis määratakse kindlaks kooskõlas artikliga 6, ning et ta avaldab riski säilitamise asjaolu institutsionaalsetele investoritele;
- e) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja on vajaduse korral teinud kättesaadavaks artikliga 7 nõutud teabe vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud sagedusele ja korrale.

2. Erandina lõikest 1 kohaldatakse seoses täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingutega lõike 1 punktis a osutatud nõuet sponsori suhtes. Sellistel juhtudel peab sponsor kontrollima, et väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja, kes ei ole krediitiasutus või investeerimisühing, annab kõik oma laenud, mis moodustavad aluspositsioonid, kõnealuste laenude heakskiitmiseks, muutmiseks, pikendamiseks ja finantseerimiseks ettenähtud kindlate ja täpselt määratletud kriteeriumide ning selgelt kehtestatud protsesside alusel ning väärtpaberistamise tehingu algatajal või algsel laenuandjal on olemas tõhusad süsteemid nende kriteeriumide ja protsesside rakendamiseks vastavalt artikli 9 lõikele 1.

3. Enne väärtpaberistamise positsiooni võtmist korraldab institutsionaalne investor, kes ei ole väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja, hoolsuskohustuse hindamise, mille alusel ta saab hinnata seonduvaid riske. Selle hindamise käigus võetakse arvesse vähemalt kõiki järgmisi elemente:

- a) iga väärtpaberistamise positsiooni ja aluspositsioonide riskitunnused;
- b) väärtpaberistamise kõik struktuursed näitajad, mis võivad oluliselt mõjutada väärtpaberistamise positsiooni tulemusnäitajaid, sealhulgas lepingutest tulenev maksehierarhia ning sellega seotud käivitavad tegurid, krediitkvaliteedi parandamine, likviidsuse parandamine, turuväärtust mõjutavad tegurid ja tehingupõhised makseviivituse määratlused;

- c) artikli 27 kohaselt standardväärtpaperistamisena teatud väärtpaperistamise puhul asjaomase väärtpaperistamise vastavus nõuetele, mis on sätestatud artiklites 19–22 või artiklites 23–26 ja artiklis 27. Institutsionaalsed investorid võivad asjakohasel määral tugineda artikli 27 lõike 1 kohasele standardväärtpaperistamise teatele ning väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja avaldatud teabele standardväärtpaperistamise nõuete täitmise kohta, tuginemata üksnes või mehaaniliselt kõnealusele teatele või teabele.

Täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi puhul võtavad kõnealuse programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaperitesse investeerivad institutsionaalsed investorid arvesse varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi tunnusjooni ja täielikku likviidsustoetust, ilma et see piiraks samas esimese lõigu punktide a ja b kohaldamist.

4. Väärtpaperistamise positsiooni hoidev institutsionaalne investor, kes ei ole väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja, on kohustatud tegema vähemalt järgmist:

- a) kehtestama asjakohased kirjalikud protseduurid, mis on proportsionaalses seoses väärtpaperistamise positsiooni riskiprofiiliga ja kui see omab tähtsust, institutsionaalse investori kauplemisportfelliga ja kauplemisega mitteseotud tegevusega, et jälgida pidevalt lõigete 1 ja 3 järgimist ning väärtpaperistamise positsiooni ja aluspositsioonide tulemusnäitajaid.

Kui see on vajalik väärtpaperistamise ja aluspositsioonide puhul, hõlmavad kõnealused kirjalikud protseduurid järgmiste aspektide jälgimist: riskipositsiooni liik, selliste laenude osakaal protsentides, mille tasumise tähtpäeva on ületatud rohkem kui 30, 60 ja 90 päeva, makseviivituse määrad, ennetähtaegse tasumise määrad, sissenõutud tagatisega laenu, sissenõudmismäärad, tagasiostmine, laenu muutmine, maksepuhkused, tagatiste liik ja kasutusaste, aluspositsioonide krediitkvaliteedi astme või muu krediitvõimelisuse näitaja sagedusjaotus, majandussektoripõhine ja geograafiline jaotus, laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvude sagedusjaotus vahemikes, mis aitavad teha sobiva tundlikkusanalüüsi. Kui aluspositsioonid on ise väärtpaperistamise positsioonid, mis on lubatud artikli 8 kohaselt, jälgivad institutsionaalsed investorid ka kõnealuste väärtpaperistamise positsioonide aluspositsioone;

- b) tegema muu väärtpaperistamise kui täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi puhul regulaarselt aluspositsioone toetavate rahavoogude ja tagatiste väärtuse stressiteste või kui rahavoogude ja tagatiste väärtuse kohta ei ole piisavalt andmeid, siis kahjueeldustega seotud stressiteste, võttes arvesse väärtpaperistamise positsiooni riski olemust, ulatust ja keerukust;
- c) tegema täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi puhul regulaarselt sponsori maksevõime ja likviidsuse stressiteste;
- d) tagama oma juhtorganile sisearuannete esitamise, selleks et juhtorgan oleks teadlik väärtpaperistamise positsioonist tulenevatest olulistest riskidest ning et need riskid oleksid asjakohaselt juhitud;
- e) on võimeline oma pädevale asutusele taotluse korral tõendama, et tal on väärtpaperistamise positsiooni ja selle aluspositsioonide kohta igakülgsed ja põhjalikud teadmised ning et ta on rakendanud väärtpaperistamise positsioonide riskijuhtimise kirjalikke põhimõtteid ja protseduure ning lõigete 1 ja 2 kohaste kontrollide ja hoolsuskohustuse kohta käiva teabe ning mis tahes muu asjakohase teabe dokumenteerimise kirjalikke põhimõtteid ja protseduure, ning
- f) on täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi riskipositsioonide puhul võimeline oma pädevale asutusele taotluse korral tõendama, et tal on igakülgsed ja põhjalikud teadmised sponsori krediitkvaliteedist ning likviidsuse tagamise tehingu tingimustest.

5. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 1–4 kohaldamist, võib institutsionaalne investor, kui ta on andnud teisele institutsionaalsele investorile loa teha investeringute valitsemisega seonduvaid otsuseid, mille tulemusena võib tekkida talle väärtpaperistamisest tulenev riskipositsioon, anda investeringuid valitsevale poolele korralduse täita tema käesoleva artikli kohaseid kohustusi seoses kõnealustest otsustest tingitud mis tahes väärtpaperistamisest tuleneva riskipositsiooniga. Liikmesriigid tagavad, et kui institutsionaalsele investorile on antud käesoleva lõike alusel korraldus täita teise institutsionaalse investori kohustusi ning kui ta seda ei tee, võib artiklite 32 ja 33 kohase mis tahes karistuse määrata investeringuid valitsevale poolele ja mitte sellele institutsionaalsele investorile, kellele väärtpaperistamisest tulenev riskipositsioon on tekkinud.

Artikkel 6

Riski säilitamine

1. Väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja säilitab väärtpaperistamises pidevalt olulise majandusliku netohuvi, mis ei tohi olla väiksem kui 5 %. Kõnealust huvi mõõdetakse väärtpaperistamise tehingu algatamisel ja see määratakse kindlaks bilansiväliste kirjete tingliku väärtuse alusel. Kui väärtpaperistamise tehingu algataja, sponsor või

algne laenuandja ei ole omavahel kokku leppinud, kes säilitab olulise majandusliku netohuvi, säilitab olulise majandusliku netohuvi väärtpaperistamise tehingu algataja. Säilitamiskoostöödeid ei kohaldata ühegi väärtpaperistamise suhtes mitmekordselt. Olulist majanduslikku netohuvi ei jaotata eri liiki säilitajate vahel ja selle suhtes ei rakendata krediidiriski maandamist ega muud riskimaandust (hedging).

Käesoleva artikli kohaldamisel ei peeta üksust väärtpaperistamise tehingu algatajaks, kui see üksus on loodud või tegutseb üksnes riskipositsioonide väärtpaperistamise eesmärgil.

2. Väärtpaperistamise tehingu algatajad ei tohi väärtpaperistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmiseks varasid valida eesmärgiga kanda selliste varadega koos üle kahju, mis on suurem kui väärtpaperistamise tehingu algataja bilansis olevate võrreldavate varade kahju, mõõdetuna tehingu kestuse jooksul või kõige rohkem nelja aasta jooksul, kui tehingu kestus on pikem kui neli aastat. Juhul kui pädev asutus leiab tõendeid, mis viitavad sellest keelust kõrvalehoidumisele, kõrvutab pädev asutus väärtpaperistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle kantud varade ja väärtpaperistamise tehingu algataja bilansis olevate võrreldavate varade tulemusnäitajaid. Kui väärtpaperistamise tehingu algataja tahtluse tõttu on üle kantud varade tulemusnäitajad oluliselt kehvemad kui väärtpaperistamise tehingu algataja bilansis olevatel võrreldavatel varadel, määrab pädev asutus artiklite 32 ja 33 kohaselt karistuse.

3. Vähemalt 5 % olulise majandusliku netohuvi säilitamisena lõike 1 tähenduses kvalifitseerub ainult järgmine:

- a) säilitatakse vähemalt 5 % iga investoritele müüdüd või üle kantud väärtpaperistamise seeria nimiväärtusest;
- b) uueneva väärtpaperistamise või uuenevate nõuete väärtpaperistamise korral säilitatakse väärtpaperistamise tehingu algataja huvi vähemalt 5 % ulatuses iga väärtpaperistatud riskipositsiooni nimiväärtusest;
- c) säilitatakse juhuslikult valitud riskipositsioonid, mis moodustavad vähemalt 5 % väärtpaperistatud riskipositsioonide nimiväärtusest, juhul kui sellised väärtpaperistamata riskipositsioonid oleksid vastasel korral väärtpaperistamise käigus väärtpaperistatud, tingimusel et potentsiaalselt väärtpaperistatud riskipositsioonide arv ei ole tehingu algatamisel väiksem kui 100;
- d) säilitatakse esimese järjekoha kahju väärtpaperistamise seeria, ning kui see ei moodusta 5 % väärtpaperistatud riskipositsioonide nimiväärtusest, siis vajaduse korral ka muud väärtpaperistamise seeriad, mis on sama või suurema riskiga kui investoritele üle kantud või müüdüd seeriad ja mille tähtpäev ei saabu varem kui investoritele üle kantud või müüdüd seerial, nii et kokku säilitatakse vähemalt 5 % väärtpaperistatud riskipositsioonide nimiväärtusest, või
- e) säilitatakse esimese järjekoha kahju riskipositsioon tasemel vähemalt 5 % igast väärtpaperistamise käigus väärtpaperistatud riskipositsioonist.

4. Kui liidus asutatud segafinantsvaldusettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ⁽¹⁾ tähenduses, liidus asutatud krediidasutus või investeerimisühing, kes on emaaettevõtja, või finantsvaldusettevõtja või mõni tema tütar-ettevõtja määruse (EL) nr 575/2013 tähenduses väärtpaperistab kas väärtpaperistamise tehingu algatajana või sponsorina riskipositsioone ühest või mitmest krediidasutusest, investeerimisühingust või muust finantseerimisasutusest, mis on hõlmatud konsolideeritud järelevalvega, võib lõikes 1 osutatud nõudeid täita asjaomase liidus asutatud emaaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud olukorra põhjal.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes juhul, kui krediidasutused, investeerimisühingud või finantseerimisasutused, mis on need väärtpaperistatud riskipositsioonid loonud, täidavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽²⁾ artiklis 79 sätestatud nõudeid ja annavad käesoleva määruse artiklis 5 sätestatud nõuete täitmiseks vajalikku teavet õigeaegselt väärtpaperistamise tehingu algatajale või sponsorile ning liidus emaaettevõtjana tegutsevale krediidasutusele või liidus asutatud finantsvaldusettevõtjale või segafinantsvaldusettevõtjale.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

5. Lõiget 1 ei kohaldata, kui väärtpaberistatud riskipositsioonid on nõuded järgmiste üksuste vastu või nõuded, millele järgmised üksused on andnud täieulatusliku, tingimusteta ja tagasivõtmatu garantii:

- a) keskvalitsused või keskpangad;
- b) liikmesriikide piirkondlikud valitsused, kohalikud omavalitsused või avaliku sektori asutused määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 8 tähenduses;
- c) krediidasutused ja investeerimisühingud, millele on määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 2. peatüki alusel määratud riskikaal 50 % või vähem;
- d) liikmesriikide tugipangad või finantseerimisasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/1017⁽¹⁾ artikli 2 punkti 3 tähenduses või
- e) määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 117 loetletud mitmepoolsed arengupangad.

6. Lõiget 1 ei kohaldata selgel, läbipaistval ja kättesaadaval indeksil põhinevate tehingute suhtes, mille puhul aluseks olevad üksused on identsed nendega, mis moodustavad üksuste indeksi, millega kaubeldakse laialdaselt, või need on muud kaubeldavad väärtpaberid kui väärtpaberistamise positsioonid.

7. Pangandusjärelevalve töötab tihedas koostöös Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega (EIOPA), mis asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010,⁽²⁾ välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse üksikasjalikumalt riski säilitamise nõuet, eelkõige selle järgmiseid aspekte:

- a) lõike 3 alusel riski säilitamise kord, sealhulgas nõude täitmine riski säilitamise sünteetilise või tingimusliku vormi kaudu;
- b) lõikes 1 osutatud säilitamise taseme mõõtmine;
- c) säilitatud huvi riskimaanduse ja müügi keeld;
- d) lõike 4 kohaselt konsolideeritud alusel säilitamise tingimused;
- e) selgel, läbipaistval ja kättesaadaval indeksil põhinevatele tehingutele lõike 6 alusel antava vabastuse tingimused.

Pangandusjärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 7

Väärtpaberistamise tehingu algatajatele, sponsoritele ja väärtpaberistamise eriotstarbelistele ettevõtjatele kehtivad läbipaistvusnõuded

1. Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja teevad väärtpaberistamise positsioonide omajatele, artiklis 29 osutatud pädevatele asutustele ja taotluse korral potentsiaalsetele investoritele käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kättesaadavaks vähemalt järgmise teabe:

- a) teave aluspositsioonide kohta kord kvartalis või varaga tagatud kommertsväärtpaberite puhul teave nende aluseks olevate nõuete või krediidinõuete kohta kord kuus;
- b) kõik alusdokumendid, mis on tehingu mõistmiseks esmatahtsad, sealhulgas, kuid mitte ainult, järgmised dokumendid, kui see on asjassepuutuv:
 - i) lõplik pakkumisdokument või prospekt koos tehingu lõpuleviimise dokumentidega, välja arvatud õiguslikud hinnangud;
 - ii) traditsioonilise väärtpaberistamise puhul vara müügileping, loovutamise-, asendamise- või ülekandmisleping ja mis tahes asjakohane usalduse kinnitus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrus (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

- iii) tuletisinstrumentid ja tagatislepingud ning samuti kõik asjakohased dokumendid tagatuskorra kohta, kui väärtpaberistatavad riskipositsioonid jäävad väärtpaberistamise tehingu algataja riskipositsioonideks;
 - iv) maksete vahendamise, maksete vahendamise tugiteenuse, haldus- ja rahavoogude juhtimise lepingud;
 - v) usaldusleping, tagamisleping, esindusleping, kontopangaleping, garanteeritud investeerimisleping, sätestatud tingimused või ühisusaldusfondi üldtingimused või üldmõistete leping või õigusjõu poolest samaväärsed juriidilised dokumendid;
 - vi) mis tahes asjakohased lepingud võlausaldajate vahel, tuletisinstrumentide dokumendid, allutatud laenu lepingud, stardilaenulepingud ja likviidsusvahendi lepingud;
- Need alusdokumendid hõlmavad väärtpaberistamise maksehierarhia üksikasjalikku kirjeldust;
- c) kui ei ole koostatud prospekti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/71/EÜ, ⁽¹⁾ siis väärtpaberistamise tehingu kokkuvõtte või väärtpaberistamise peamiste tunnuste ülevaade, sealhulgas, kui see on kohaldatav,
 - i) tehingu struktuuri üksikasjad, sealhulgas struktuuriskeemid, mis annavad ülevaate tehingust, rahavoogudest ja omandistruktuurist;
 - ii) üksikasjad, mis puudutavad riskipositsiooni tunnuseid, rahavooge, kahjukaskaadi põhimõtet, krediitkvaliteedi parandamise ja likviidsustoetuse näitajaid;
 - iii) üksikasjad väärtpaberistamise positsiooni omajate hääleõiguste kohta ning nende seisund võrreldes teiste tagatud nõudega võlausaldajatega, ning
 - iv) loetelu kõikidest punkti b kohaselt esitatud dokumentides osutatud käivitavatest teguritest ja sündmustest, mis võivad väärtpaberistamise positsiooni tulemusnäitajaid oluliselt mõjutada;
 - d) standardväärtpaberistamise puhul artiklis 27 osutatud standardväärtpaberistamise teade;
 - e) aruanded, mis esitatakse investoritele kord kvartalis või varaga tagatud kommertsväärtpaberite puhul kord kuus ning mis sisaldavad järgmist:
 - i) kõik olulised andmed aluspositsioonide krediitkvaliteedi ja tulemusnäitajate kohta;
 - ii) väärtpaberistamise puhul teave käivitavate sündmuste kohta, mis tingivad muutuse maksehierarhias või vastaspoole asendamise, ning väärtpaberistamise puhul, mis ei ole varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing, andmed rahavoogude kohta, mida toodavad aluspositsioonid ja väärtpaberistamise kohustised;
 - iii) teave artikli 6 kohaselt säilitatud riski kohta, sealhulgas teave selle kohta, millist artikli 6 lõikes 3 sätestatud korda on kohaldatud;
 - f) väärtpaberistamisse puutuv mis tahes siseteave, mille väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peab avalikustama kooskõlas siseteabe alusel kauplemist ja turuga manipuleerimist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 ⁽²⁾ artikliga 17;
 - g) kui punkti f ei kohaldata, siis iga oluline sündmus, nagu
 - i) punkti b kohaselt kättesaadavaks tehtud dokumentides sätestatud kohustuste oluline rikkumine, kaasa arvatud iga sellise rikkumise suhtes ette nähtud õiguskaitsevahend, erand või tagantjärele antud nõusolek;
 - ii) struktuursete näitajate muutus, mis võib väärtpaberistamise tulemusnäitajaid oluliselt mõjutada;
 - iii) väärtpaberistamise või aluspositsioonide riskitunnuste muutus, mis võib väärtpaberistamise tulemusnäitajaid oluliselt mõjutada;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

- iv) kui standardväärtpaberistamise puhul ei vasta väärtpaberistamine enam standardväärtpaberistamise nõuetele või kui pädevad asutused on võtnud parandus- või haldusmeetmeid;
- v) iga oluline muudatus tehingu dokumentides.

Esimese lõigu punktides b, c ja d kirjeldatud teave tehakse kättesaadavaks enne hinnakujundust.

Esimese lõigu punktides a ja e kirjeldatud teave tehakse samal ajal kättesaadavaks kord kvartalis hiljemalt üks kuu pärast intressimakse tasumise tähtpäeva või varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingute puhul hiljemalt üks kuu pärast aruandega hõlmatud ajavahemiku lõppu.

Varaga tagatud kommertsväärtpaberite puhul tehakse esimese lõigu punktis a, punkti c alapunktis ii ja punkti e alapunktis i kirjeldatud teave koondatud kujul kättesaadavaks väärtpaberistamise positsiooni omajatele ja taotluse korral potentsiaalsetele investoritele. Laenuandmed tehakse kättesaadavaks sponsorile ja taotluse korral pädevatele asutustele.

Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamist, tehakse esimese lõigu punktides f ja g kirjeldatud teave kättesaadavaks viivitamata.

Käesolevas lõikes sätestatud kohustuste täitmisel peavad väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja järgima liikmesriikide ja liidu õigust, mis käsitleb teabe konfidentsiaalsuse kaitset ja isikuandmete töötlemist, et hoida ära asjaomaste õigusnormide võimalikku rikkumist, ning järgima mis tahes konfidentsiaalsuskohustusi seoses klienti, algset laenuandjat või võlgnikku puudutava teabega, välja arvatud juhul, kui selline konfidentsiaalne teave on muudetud anonüümseks või on koondteave.

Elkõige seoses esimese lõigu punktis b osutatud teabega võivad väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja esitada asjaomase dokumentatsiooni kokkuvõtte.

Artiklis 29 osutatud pädevatel asutustel peab olema võimalik nõuda sellist konfidentsiaalset teavet oma käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

2. Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja määravad endi hulgast ühe üksuse, kes täidab lõike 1 esimese lõigu punktide a, b, d, e, f ja g tulenevad teabenõuded.

Esimese lõigu kohaselt määratud üksus teeb väärtpaberistamise tehingut puudutava teabe kättesaadavaks väärtpaberistamise registri kaudu.

Teises ja neljandas lõigus osutatud kohustused ei kehti väärtpaberistamiste puhul, mille kohta ei pea kooskõlas direktiiviga 2003/71/EÜ koostama prospekti.

Juhul kui artikli 10 kohaselt ei ole väärtpaberistamise registrit registreeritud, teeb käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid täitma määratud üksus selle teabe kättesaadavaks veebisaidi kaudu,

- a) mis hõlmab hästi toimivat andmekvaliteedi kontrolli süsteemi;
- b) mille suhtes kohaldatakse asjakohaseid juhtimisstandardeid ning tagatakse piisava organisatsioonistruktuuri haldamine ja toimimine, mis tagab veebisaidi järjepideva ja tõrgeteta toimimise;
- c) mille suhtes kohaldatakse sobivaid süsteeme, kontrolle ja menetlusi, mille abil tehakse kindlaks kõik asjakohased tegevusriskiallikad;
- d) mis hõlmab süsteeme, mis tagavad saadud teabe kaitse ja tervikluse ning teabe viivitamatu salvestamise, ning
- e) mis võimaldab säilitada teavet vähemalt viis aastat pärast väärtpaberistamise lõpptähtaega.

Teabe edastamise eest vastutav üksus ning väärtpaberistamise register, kus teave kättesaadavaks tehakse, märgitakse väärtpaberistamise dokumentidesse.

3. Väärtpaberiturujärelevalve töötab tihedas koostöös Pangandusjärelevalve ja EIOPAga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks teave, mille väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peavad esitama, et täita oma lõike 1 esimese lõigu punktide a ja e tulenevaid kohustusi, võttes arvesse teabe kasulikkust väärtpaberistamise positsiooni omajale, seda, kas väärtpaberistamise positsioon on lühiajaline, ning varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu puhul, kas sponsor seda täielikult toetab;

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Selleks et tagada lõike 3 kohaselt täpsustatava teabe ühtsed kohaldamistingimused, töötab Väärtpaberiturujärevalve tihedas koostöös Pangandusjärevalve ja EIOPAga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks teabe esitusvorming standardvormina.

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 8

Edasiväärtpaberistamise keeld

1. Väärtpaberistamisel kasutatavad aluspositsioonid ei tohi sisaldada väärtpaberistamise positsioone.

Erandina ei kohaldata esimest lõiku:

- a) enne 1. jaanuari 2019 emiteeritud väärtpaberite väärtpaberistamisele ning
- b) lõikes 3 määratletud õiguspärastel eesmärkidel kasutatavale väärtpaberistamisele, mille väärtpaberid emiteeriti 1. jaanuaril 2019 või pärast seda.

2. Vastavalt kas artikli 29 lõike 2, 3 või 4 kohaselt määratud pädev asutus võib anda üksusele, kelle üle ta järevalvet teostab, loa lisada väärtpaberistamise aluspositsioonide hulka väärtpaberistamise positsioone, juhul kui kõnealune pädev asutus leiab, et edasiväärtpaberistamist kasutatakse õiguspärastel eesmärkidel vastavalt käesoleva artikli lõikele 3.

Kui selline üksus, kelle üle järevalvet teostatakse, on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktides 1 ja 2 määratletud krediidasutus või investeerimisühing, konsulteerib käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud pädev asutus kriisilahendusasutusega ja mis tahes muu selle üksuse puhul asjakohase asutusega, enne kui ta annab loa väärtpaberistamise positsioonide lisamiseks väärtpaberistamise aluspositsioonide hulka. Selline konsulteerimine ei kesta kauem kui 60 päeva alates kuupäevast, mil pädev asutus teavitab kriisilahendusasutust ja mis tahes muud selle üksuse puhul asjakohast asutust konsulteerimisvajadusest.

Kui konsulteerimise tulemusena tehakse otsus, millega lubatakse väärtpaberistamise aluspositsioonidena kasutada väärtpaberistamise positsioone, teavitab pädev asutus sellest Väärtpaberiturujärevalvet.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel on õiguspärased eesmärgid järgmised:

- a) krediidasutuse, investeerimisühingu või finantseerimisasutuse likvideerimismenetluse hõlbustamine;
- b) krediidasutuse, investeerimisühingu või finantseerimisasutuse elujõulisuse tagamine tegevuse jätkuvuse korral, et vältida selle likvideerimist, või
- c) investorite huvide säilitamine, kui aluspositsiooniks on viivisnõuded.

4. Täielikult toetatud, varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi ei käsitata käesoleva artikli kohaldamisel edasiväärtpaberistamisena, tingimusel et ükski varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing selles programmis ei ole edasiväärtpaberistamine ja krediidikvaliteedi parandamisega ei looda programmi tasandil teist väärtpaberistamise seeriati kihti.

5. Selleks et võtta arvesse turuarenguid seoses muude õiguspärastel eesmärkidel tehtavate edasiväärtpaberistamisega ning arvestades üldist eesmärki tagada finantsstabiilsus ja säilitada investorite parimad huvid, võib Väärtpaberiturujärevalve tihedas koostöös Pangandusjärevalvega töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täiendada lõikes 3 esitatud õiguspäraste eesmärkide loetelu.

Väärtpaberiturujärevalve esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile. Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 9

Laenuandmise kriteeriumid

1. Väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja algsed laenuandjad kohaldavad väärtpaberistatavate riskipositsioonide suhtes samu kindlaid ja täpselt määratletud laenuandmise kriteeriumeid, mida nad kohaldavad väärtpaberistamata riskipositsioonide suhtes. Selleks kohaldatakse samu laenude heakskiitmise ja, kui see on asjakohane, muutmise, uuendamise ja refinantseerimise jaoks selgelt kindlaks määratud protsesse. Väärtpaberistamise tehingu algatajatel, sponsoritel ja algetel laenuandjatel peavad olema tõhusad süsteemid nende kriteeriumide ja protsesside kohaldamiseks tagamaks, et laenuandmine põhineb võlgniku krediivõimelisuse põhjalikul hindamisel, võttes nõuetekohaselt arvesse tegureid, mis on asjakohased seoses võlgniku krediidilepingust tulenevate kohustuste täitmise väljavaadete kontrollimisega.
2. Kui väärtpaberistamiste aluspositsioonideks on eluasemelaenu, mis on antud enne direktiivi 2014/17/EL jõustumist, ei tohi nende laenude kogum sisaldada ühtegi laenu, mille turustamisel ja väljastamisel on tuginetud eeldusele, et laenu taotlejale või, kui see on kohaldatav, vahendajatele on teatatud, et laenu taotleja esitatud teave võib olla laenuandja poolt kontrollimata.
3. Kui väärtpaberistamise tehingu algataja ostab enda arvel nõudeid kolmanda isiku vastu ja seejärel väärtpaberistab need, peab kõnealune väärtpaberistamise tehingu algataja kontrollima, et üksus, mis oli otseselt või kaudselt seotud alge lepinguga, millega tekkisid väärtpaberistatavad kohustused või potentsiaalsed kohustused, täidab lõikes 1 osutatud nõudeid.
4. Lõiget 3 ei kohaldata, kui:
 - a) algne leping, millega tekkisid võlgniku või potentsiaalse võlgniku kohustused või potentsiaalsed kohustused, jõustus enne direktiivi 2014/17/EL jõustumist ning
 - b) väärtpaberistamise tehingu algataja, kes enda arvel ostab kolmanda isiku suhtes olevad riskipositsioonid ja seejärel väärtpaberistab need, vastab tingimustele, millele väärtpaberistamise tehingu algataja pidi vastama delegeeritud määruse (EL) nr 625/2014 artikli 21 lõike 2 kohaselt enne 1. jaanuari 2019.

3. PEATÜKK

VÄÄRTPABERISTAMISE REGISTRI REGISTREERIMISE TINGIMUSED JA KORD

Artikkel 10

Väärtpaberistamise registri registreerimine

1. Väärtpaberistamise register registreeritakse artiklis 5 sätestatud eesmärgil Väärtpaberiturujärelevalve juures vastavalt käesolevas artiklis sätestatud tingimustele ja korrale.
2. Käesoleva artikli kohaseks registreerimiseks peab väärtpaberistamise register olema liidus asutatud juriidiline isik, kohaldama menetlusi talle käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 alusel kättesaadavaks tehtud teabe täielikkuse ja kooskõllisuse kontrollimiseks ning vastama määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 78, 79 ja artikli 80 lõigetes 1–3, 5 ja 6 sätestatud nõuetele. Käesolevas artiklis tõlgendatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 78 ja 80 esitatud viiteid kõnealuse määruse artiklile 9 viidetena käesoleva määruse artiklile 5.
3. Väärtpaberistamise registri registreerimine kehtib kogu liidu territooriumil.
4. Registreeritud väärtpaberistamise register peab igal ajal vastama registreerimise tingimustele. Väärtpaberistamise register teavitab põhjendamatu viivitusega Väärtpaberiturujärelevalvet registreerimise tingimuste igast olulisest muutumisest.
5. Väärtpaberistamise register esitab Väärtpaberiturujärelevalvele ühe järgmistest:
 - a) registreerimistaotlus;
 - b) taotlus registreerimise laiendamiseks käesoleva määruse artikli 7 kohaldamise eesmärgil, kui asjaomane kauplemistea-behoidla on juba registreeritud vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 VI jaotise 1. peatükile või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2365⁽¹⁾ III peatükile.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

6. Väärtpaberiturujärelevalve hindab 20 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist, kas taotlus on täielik.

Kui taotlus ei ole täielik, määrab Väärtpaberiturujärelevalve tähtaja, milleks väärtpaberistamise register peab esitama täiendava teabe.

Kui Väärtpaberiturujärelevalve on kindlaks teinud, et taotlus on täielik, teavitab ta sellest väärtpaberistamise registrit.

7. Selleks et tagada käesoleva artikli järjepidev kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks üksikasjad kõige alljärgneva kohta:

- a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud menetlused, mida väärtpaberistamise registrid peavad kohaldama, et kontrollida neile artikli 7 lõike 1 alusel kättesaadavaks tehtud teabe täielikkust ja kooskõllisust;
- b) lõike 5 punktis a osutatud registreerimistaotlus;
- c) lõike 5 punktis b osutatud registreerimise laiendamise lihtsustatud taotlus.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

8. Selleks et tagada lõigete 1 ja 2 kohaldamise ühetaolised tingimused, koostab Väärtpaberiturujärelevalve rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse mõlema järgmise taotluse vorm:

- a) lõike 5 punktis a osutatud registreerimistaotlus;
- b) lõike 5 punktis b osutatud registreerimise laiendamise taotlus.

Esimese lõigu punkti b puhul koostab Väärtpaberiturujärelevalve lihtsustatud vormi, et vältida kattuvaid menetlusi.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 11

Pädevate asutuste teavitamine ja nendega konsulteerimine enne registreerimist või registreerimise laiendamist

1. Kui väärtpaberistamise register taotleb registreerimist või kauplemisteabehoidlana registreerimise laiendamist ning on üksus, millele on andnud tegevusloa või mille on registreerinud tema asutamisjärgse liikmesriigi pädev asutus, teavitab Väärtpaberiturujärelevalve põhjendamatu viivitusega kõnealust pädevat asutust ja konsulteerib temaga enne väärtpaberistamise registri registreerimist või registreerimise laiendamist.

2. Väärtpaberiturujärelevalve ja asjaomane pädev asutus vahetavad kogu teavet, mis on vajalik väärtpaberistamise registri registreerimiseks või registreerimise laiendamiseks ning järelevalve teostamiseks selle üle, kas üksus täidab tingimusi, mis on tema asutamisjärgses liikmesriigis kehtestatud registreerimiseks või tegevusloa andmiseks.

Artikkel 12

Taotluse läbivaatamine

1. Väärtpaberiturujärelevalve vaatab registreerimistaotluse või registreerimise laiendamise taotluse läbi 40 tööpäeva jooksul alates artikli 10 lõikes 6 osutatud teavitamise kuupäevast, lähtudes sellest, kas väärtpaberistamise register täidab käesoleva peatüki sätteid, ning võtab vastu igakülgset põhjendatud otsuse registreerimise või registreerimise laiendamise taotlus rahuldada või see tagasi lükata.

2. Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 1 kohaselt tehtud otsus jõustub viiendal tööpäeval pärast selle vastuvõtmist.

*Artikkel 13***Teavitamine registreerimise või registreerimise laiendamise kohta tehtud Väärtpaberiturujärelevalve otsustest**

1. Kui Väärtpaberiturujärelevalve võtab vastu artiklis 12 osutatud otsuse või tunnistab vastavalt artikli 15 lõikele 1 registreerimise kehtetuks, teavitab ta väärtpaberistamise registrit sellest viie tööpäeva jooksul, põhjendades igakülgset oma otsust.

Väärtpaberiturujärelevalve teavitab põhjendamatu viivitusega artikli 11 lõikes 1 osutatud pädevat asutust oma otsusest.

2. Väärtpaberiturujärelevalve teatab põhjendamatu viivitusega komisjonile lõike 1 alusel tehtud otsusest.
3. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil käesoleva määruse kohaselt registreeritud väärtpaberistamise registreerimise loetelu. Loetelu ajakohastatakse viie tööpäeva jooksul alates lõike 1 kohase otsuse vastuvõtmisest.

*Artikkel 14***Väärtpaberiturujärelevalve pädevus**

1. Määruse (EL) nr 648/2012 artiklitega 61–68, 73 ja 74 ning koostoimes nimetatud määruse I ja II lisaga Väärtpaberiturujärelevalvele antud pädevust kasutatakse ka käesoleva määruse kohaldamisel. Määruse (EL) nr 648/2012 I lisas osutatud viiteid nimetatud määruse artikli 81 lõigetele 1 ja 2 käsitatakse viidetena käesoleva määruse artikli 17 lõikele 1.
2. Väärtpaberiturujärelevalvele või selle ametnikele või teistele Väärtpaberiturujärelevalve volitatud isikutele kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artiklitega 61–63 antud pädevust ei kasutata sellise teabe või selliste dokumentide avalikustamise nõudmiseks, millele kehtib kutsesaladus.

*Artikkel 15***Registreerimise kehtetuks tunnistamine**

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 73 kohaldamist, tunnistab Väärtpaberiturujärelevalve väärtpaberistamise registri registreerimise kehtetuks, kui väärtpaberistamise register
 - a) loobub sõnaselgelt registreerimisest või ei ole eelneva kuue kuu jooksul teenuseid osutanud;
 - b) on registreerimisel esitanud valeandmeid või kui registreerimine on toimunud muul ebaseaduslikul moel või
 - c) ei täida enam tingimusi, mille alusel ta registreeriti.
2. Väärtpaberiturujärelevalve teavitab põhjendamatu viivitusega artikli 11 lõikes 1 osutatud asjaomast pädevat asutust oma otsusest tunnistada väärtpaberistamise registri registreerimine kehtetuks.
3. Kui selle liikmesriigi pädev asutus, kus väärtpaberistamise register teenuseid osutab ja tegutseb, leiab, et üks lõikes 1 osutatud tingimustest on täidetud, võib ta paluda Väärtpaberiturujärelevalvel kontrollida, kas asjaomase väärtpaberistamise registri registreerimise kehtetuks tunnistamise tingimused on täidetud. Kui Väärtpaberiturujärelevalve otsustab, et ta ei tunnista asjaomase väärtpaberistamise registri registreerimist kehtetuks, põhjendab ta igakülgset oma otsust.
4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud pädeva asutusena käsitatakse käesoleva määruse artikli 29 alusel määratud asutust.

*Artikkel 16***Järelevalvetasud**

1. Väärtpaberiturujärelevalve võtab väärtpaberistamise registritelt tasu vastavalt käesolevale määrusele ja vastavalt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.

Need tasud peavad olema proportsionaalsed asjaomase väärtpaberistamise registri käibega ja katma täielikult Väärtpaberiturujärelevalve kulutused, mis on vajalikud väärtpaberistamise registreerimiseks ja järelevalveks ning kõigi kulude hüvitamiseks, mida pädevad asutused võivad kanda seoses ülesannete delegeerimisega vastavalt käesoleva määruse artikli 14 lõikele 1. Niivõrd kui käesoleva määruse artikli 14 lõikes 1 viidatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 74, käsitatakse viiteid nimetatud määruse artikli 72 lõikele 3 viidetena käesoleva artikli lõikele 2.

Kui kauplemisteabehoidla on juba registreeritud määruse (EL) nr 648/2012 VI jaotise 1. peatüki või määruse (EL) 2015/2365 III peatüki kohaselt, kohandatakse käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tasusid üksnes selleks, et kajastada täiendavaid vajalikke kulutusi ja kulusid, mis on seotud väärtpaberistamise registrite käesoleva määruse kohase registreerimise ja järelevalvega.

2. Komisjonile antakse õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 47, et täpsustada tasu liike ja seda, mille eest tasu tuleb maksta, samuti tasude summasid ja nende maksmise viisi.

Artikkel 17

Väärtpaberistamise registris hoitavate andmete kättesaadavus

1. Ilma et see piiraks artikli 7 lõike 2 kohaldamist, kogub ja säilitab väärtpaberistamise register väärtpaberistamiste üksikasju. Väärtpaberistamise register annab kõigile järgmistele üksustele otsese, viivitamatu ja tasuta juurdepääsu, et nad saaksid täita oma vastavaid ülesandeid, volitusi ja kohustusi:

- a) Väärtpaberiturujärelevalve;
- b) Pangandusjärelevalve;
- c) EIOPA;
- d) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu;
- e) Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) asjaomased liikmed, sealhulgas Euroopa Keskpank (EKP) oma ülesannete täitmisel ühtse järelevalvemehhanismi raames vastavalt määrusele (EL) nr 1024/2013;
- f) asjaomased asutused, kelle vastavad järelevalveülesanded ja -volitused hõlmavad tehinguid, turge, turuosalisi ja varasid, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalas;
- g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL⁽¹⁾ artikli 3 kohaselt määratud kriisilahendusasutused;
- h) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 806/2014⁽²⁾ loodud ühtne kriisilahendusnõukogu;
- i) artiklis 29 osutatud asutused;
- j) investorid ja potentsiaalsed investorid.

2. Lõikes 1 osutatud üksuste vajadusi arvesse võttes töötab Väärtpaberiturujärelevalve tihedas koostöös Pangandusjärelevalve ja EIOPAGA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, täpsustades järgmist:

- a) lõikes 1 osutatud väärtpaberistamiste üksikasjad, mille väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja esitab artikli 7 lõike 1 kohaste kohustuste täitmiseks;
- b) tegevusstandardid, mida on vaja, et võimaldada õigeaegselt, struktureeritult ja terviklikult
 - i) väärtpaberistamise registritel koguda andmeid ning
 - ii) koondada ja võrrelda väärtpaberistamise registrite andmeid;
- c) sellise teabe üksikasjad, millele lõikes 1 osutatud üksustel peab olema juurdepääs, võttes arvesse nende volitusi ja konkreetseid vajadusi;
- d) tingimused, mille täitmisel lõikes 1 osutatud üksused saavad vahetu ja viivitamatu juurdepääsu väärtpaberistamise registrites hoitavatele andmetele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. Selleks et tagada lõike 2 ühtsed kohaldamistingimused, töötab Väärtpaberiturujärevalve tihedas koostöös Pangan-dusjärevalve ja EIOPaga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks standardvormid, mida väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peab väärtpaberistamise regist-rile teavet esitades kasutama, võttes arvesse lahendusi, mille olemasolevad väärtpaberistamisteabe kogujad on välja töötanud;

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

4. PEATÜKK

LIHTNE, LÄBIPAISTEV JA STANDARDITUD VÄÄRTPABERISTAMINE

Artikkel 18

Nimetuse „lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpaberistamine“ kasutamine

Väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad võivad kasutada oma väärtpaberistamise suhtes nimetust „standardväärtpaberistamine“ või „lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpaberista-mine“ või muud nimetust, mis otseselt või kaudselt viitab nendele mõistetele, üksnes juhul, kui

- a) väärtpaberistamine vastab kõikidele käesoleva peatüki 1. või 2. jao nõuetele ja Väärtpaberiturujärevalvet on artikli 27 lõike 1 kohaselt teavitatud ning
- b) väärtpaberistamine on kantud artikli 27 lõikes 5 osutatud loetellu.

Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja, kes osalevad standardväärtpa-beristamiseks peetavas väärtpaberistamises, peavad olema asutatud liidus.

1. JAGU

Muude kui varaga tagatud kommertsväärtpaberite lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise nõuded

Artikkel 19

Lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpaberistamine

1. Väärtpaberistamisi (välja arvatud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmid ja varaga tagatud kommerts-väärtpaberite tehingud), mis vastavad artiklites 20, 21 ja 22 sätestatud nõuetele, käsitatakse standardväärtpaberistamisena.
2. Hiljemalt 18. oktoobriks 2018 võtab Pangandusjärevalve tihedas koostöös Väärtpaberiturujärevalve ja EIOPaga vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 vastu suunised ja soovitusel artiklites 20, 21 ja 22 sätestatud nõuete ühtlustatud tõlgendamiseks ja kohaldamiseks.

Artikkel 20

Lihtsusega seotud nõuded

1. Väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peab olema omandanud aluspositsioonide omandiõiguse tegeliku müügi või loovutamise või sama õigusliku toimega ülekandmise teel viisil, mis on müüja või mis tahes kolmanda isiku vastu täitmisele pööratav. Väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale omandiõiguse üleandmise suhtes ei tohi müüja makse-jõuetuse korral kehtida rangeid tagastamissätteid.
2. Lõike 1 kohaldamisel loetakse rangeteks tagastamissäteteks järgmised sätted:
 - a) sätted, mille kohaselt müüja likvideerija saab aluspositsioonide müügi tühistada ainuüksi põhjusel, et müük toimus teataval ajal enne müüja maksejõuetuks kuulutamist;
 - b) sätted, mille kohaselt väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja saab punktis a osutatud tühistamist ära hoida ainult juhul, kui ta suudab tõendada, et ta ei olnud müüja maksejõuetusest müügi ajal teadlik.

3. Lõike 1 kohaldamisel ei loeta rangeteks tagastamissäteteks siseriiklike maksejõuetust käsitlevate õigusnormide tagastamissätteid, mis võimaldavad likvideerijal või kohtul aluspositsioonide müügi tühistada juhul, kui tehakse kelmuslikke ülekandeid, seatakse võlausaldajatele ebaõiglasi piiranguid või tehakse ülekandeid, mille eesmärk on nõuetevastaselt eelistada teatavaid võlausaldajaid teistele võlausaldajatele.

4. Kui müüja ei ole algne laenuandja, peab aluspositsioonide tegelik müük või loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine nimetatud müüjale vastama lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele, olenemata sellest, kas see tegelik müük või loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine toimub otse või ühe või mitme vaheetapi kaudu.

5. Kui aluspositsioonide ülekandmine toimub loovutamise teel ja see viiakse lõpule hiljem kui tehingu sulgemise ajal, peavad sellise lõpuleviimise käivitavad sündmused hõlmama vähemalt järgmist:

a) müüja krediitkvaliteedi oluline halvenemine;

b) müüja maksejõuetus ning

c) müüjapoolne lepinguliste kohustuste rikkumine ilma seda heastamata, sealhulgas müüja makseviivitus.

6. Müüja esitab kinnitused ja tagatised selle kohta, et tema prima teadmise kohaselt ei ole väärtpaberistamise kaasatavad aluspositsioonid koormatud ega muul viisil sellises olukorras, mis võib ettenähtavalt kahjustada tegeliku müügi või loovutamise või sama õigusliku toimega ülekandmise täitmisele pööratavust.

7. Müüjalt väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle kantavad või loovutatavad aluspositsioonid peavad vastama eelnevalt kindlaks määratud, selgetele ja dokumenteeritud sobivuskriteeriumidele, mis ei võimalda nende riskipositsioonide puhul aktiivset portfelli valitsemist kaalutusõiguse alusel. Käesoleva lõike kohaldamisel ei loeta kinnitusi ja tagatisi rikkuvate riskipositsioonide asendust aktiivseks portfelli valitsemiseks. Riskipositsioonid, mis kantakse väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle pärast tehingu sulgemist, peavad vastama esialgsete aluspositsioonide suhtes kohaldatavatele sobivuskriteeriumidele.

8. Väärtpaberistamine peab olema tagatud selliste aluspositsioonide kogumiga, mis on vara liigilt homogeensed, võttes arvesse vara liigi rahavoogudega seotud konkreetseid omadusi, sealhulgas nende lepingulisi, krediidiriski ja ennetähtaegse tasumise tunnuseid. Üks aluspositsioonide kogum koosneb üksnes üht liiki varadest. Aluspositsioonid peavad sisaldama lepinguliselt siduvaid ja täitmisele pööratavaid kohustusi, mis annavad võlgnike ja vajaduse korral garantiandjate suhtes täieliku regressiõiguse.

Aluspositsioonid näevad ette kindlapiirilised perioodilised maksehood (mille osamaksete summad võivad erineda) seoses rendi-, põhisumma- või intressimaksetega või muu õigusega saada neid makseid toetatavalt varadelt tulu. Aluspositsioonid võivad samuti anda tulu finantseeritud või liisitud vara müügist.

Aluspositsioonid ei tohi sisaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud muid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid kui äriühingute võlakirjad, mida ei noteerita kauplemisskohas.

9. Aluspositsioonid ei tohi sisaldada väärtpaberistamise positsioone.

10. Aluspositsioonid algatatakse väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja tavapärase äritegevuse käigus vastavalt laenude väljastamise standarditele, mis on vähemalt sama ranged nagu need, mida väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja rakendas väärtpaberistamise tehingu algatamise ajal samalaadsetele väärtpaberistamata riskipositsioonidele. Laenude väljastamise standardid, mille kohaselt aluspositsioonid algatatakse, ning olulised muutused võrreldes varasemate laenude väljastamise standarditega tuleb potentsiaalsetele investoritele põhjendamatu viivitusega täielikult teatavaks teha.

Väärtpaberistamise korral, mille aluspositsioonideks on eluasemelaenu, ei või laenude kogum sisaldada ühtegi laenu, mille turustamisel ja väljastamisel on tuginetud eeldusele, et laenu taotlejale või, kui see on kohaldatav, vahendajatele on teatatud, et esitatud teave võib olla laenuandja poolt kontrollimata.

Laenuvõtja krediivõimelisuse hindamine peab vastama direktiivi 2008/48/EÜ artiklis 8 sätestatud nõuetele või direktiivi 2014/17/EL artikli 18 lõigetes 1–4, lõike 5 punktis a ja lõikes 6 sätestatud nõuetele või, kui see on asjakohane, kolmandate riikide samaväärsetele nõuetele.

Väärtpaberistamise tehingu algatajal või algsel laenuandjal peab olema asjatundlikkus väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise alal.

11. Aluspositsioonid kantakse väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale pärast väljalimist põhjendamatu viivituseta üle ning nende hulka ei tohi nende valimise ajal kuuluda makseviivituses olevaid riskipositsioone määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 tähenduses ega riskipositsioone halvenenud krediitkvaliteediga võlgniku või garantiandja suhtes, kes väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt

- a) on kuulutatud maksejõuetuks või kelle võlausaldajatele on kohus andnud lõpliku ja edasikaebamisele mittekuuluva täitmisele pööramise õiguse või õiguse saada olulisi hüvitisi kahjude eest makse tegemata jätmise tulemusel kolme aasta jooksul enne väärtpaberistamise tehingu algatamise kuupäeva või kelle suhtes on toimunud seoses viivisnõuetega võla restruktureerimise protsess kolme aasta jooksul enne aluspositsioonide väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmist või loovutamist, välja arvatud juhul, kui
 - i) restruktureeritud aluspositsiooni puhul ei ole tekkinud uusi võlgnevusi alates restruktureerimise kuupäevast, mis peab olema toimunud vähemalt üks aasta enne aluspositsioonide väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmise või loovutamise kuupäeva ning
 - ii) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja poolt vastavalt artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktile a ja punkti e alapunktile i antud teabes tuuakse sõnaselgelt välja restruktureeritud aluspositsioonide osakaal, restruktureerimise aeg ja üksikasjad ning nende tulemusnäitajad alates restruktureerimise kuupäevast;
- b) oli väärtpaberistamise tehingu algatamise ajal, juhul kui see on asjakohane, kantud avalikku halva krediidialooga isikute krediidiregistrisse või, juhul kui sellist avalikku krediidiregistrit ei eksisteeri, muusse krediidiregistrisse, mis on väärtpaberistamise tehingu algatajale või algsele laenuandjale kättesaadav, või
- c) on saanud krediitkvaliteedi hinnangu või krediitkvaliteedi astme, mis näitab, et lepingus kokkulepitud maksete tegemata jätmise risk on oluliselt suurem kui väärtpaberistamise tehingu algataja hoitavate võrreldavate, väärtpaberistamata riskipositsioonide puhul.

12. Võlgnikud peavad riskipositsioonide ülekandmise hetkeks olema teinud vähemalt ühe makse, välja arvatud uueneva väärtpaberistamise korral, mis on tagatud ühes osas tasutavate riskipositsioonidega või mille lõpptähtaeg on alla ühe aasta, sh vaba tagasimaksega krediidiga seonduvad piiranguteta igakuised maksed.

13. Tagasimaksed väärtpaberistamise positsioonide omajatele ei tohi olla struktureeritud selliselt, et need oleksid peamiselt sõltuvad aluspositsioone tagavate varade müügist. See ei välista selliste varade hilisemat pikendamist või refinantseerimist.

Tagasimakseid selliste väärtpaberistamise positsioonide omajatele, mille aluspositsioonid on tagatud varadega, mille väärtus on tagatud või täielikult kaetud aluspositsioone tagavate varade müüja tagasiostukohustusega või muu kolmanda isiku poolt, ei tohi lugeda sõltuvaks neid aluspositsioone tagavate varade müügist.

14. Pangandusjärelevalve töötab tihedas koostöös Väärtpaberiturujärelevalve ja EIOPAgA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles kirjeldatakse veelgi täpsemalt, millised lõikes 8 osutatud aluspositsioonid loetakse homogeenseks.

Pangandusjärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 21

Standardsusega seotud nõuded

1. Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja peab täitma riski säilitamise nõude kooskõlas artikliga 6.
2. Väärtpaberistamisest tulenev intressimäära- ja valuutarisk peab olema asjakohaselt maandatud ja kõik sel otstarbel võetud meetmed tuleb avalikustada. Väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja ei tohi tuletispinguid sõlmida, välja arvatud intressimäära- või valuutariski maandamise otstarbel, ja peab tagama, et aluspositsioonide kogum ei sisalda tuletisinstrumente. Nende tuletisinstrumentide emissioon tagatakse ja need dokumenteeritakse üldiste rahvusvahelise rahanduse standardite kohaselt.
3. Kõik väärtpaberistatud varade ja kohustiste puhul viiteintressimääraga seotud intressimaksed peavad põhinema üldkasutatavatel turu intressimääradel või üldkasutatavatel sektoripõhistel määradel, mis kajastavad vahendite kulusid, mitte aga keerukatel valemitel või tuletisinstrumentidel.

4. Kui on kätte toimetatud täitmisele pööramise teade või kiirendatud menetluse teade
 - a) ei tohi ükski rahasumma jääda väärtpaberistamise eriotstarbelisest ettevõtjast üle kandmata, v.a see, mis on vajalik väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja toimimiseks või investoritele korrapäraste tagasimaksete tegemiseks kooskõlas väärtpaberistamise lepingutingimustega, v.a erandjuhtudel, mis nõuavad summa ülekandmata jätmist, et kasutada seda investorite parimates huvides kulutusteks, millega hoitakse ära aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemine;
 - b) lähuvad aluspositsioonidest laekuvad põhisumma maksed väärtpaberistamise positsioonide järjekuse amortiseerimise kaudu üle investoritele vastavalt väärtpaberistamise positsiooni nõudeõiguse järgule;
 - c) ei tohi väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksmine toimuda nende ümberpööratud nõudeõiguse järjekorras ning
 - d) ei tohi ühegi sättega olla ette nähtud aluspositsioonide automaatset likvideerimist turuväärtuse alusel.
5. Tehingute puhul, milles esineb mittejärjestikune maksehierarhia, nähakse ette aluspositsioonide tulemusnäitajatega seotud käivitavad tegurid, mille tulemusena maksehierarhia pööratakse tagasi vastavalt nõudeõiguse järgule järjestatud makseteks. Sellised tulemusnäitajatega seotud käivitavad tegurid hõlmavad vähemalt aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemist allapoole eelnevalt kindlaks määratud künnist.
6. Kui väärtpaberistamise puhul on tegemist uueneva väärtpaberistamisega, peavad tehingu dokumentide hulka kuuluma asjakohased ennetähtaegse amortiseerimise klauslid või tegurid, mis käivitavad uueneva perioodi lõppemise, sealhulgas vähemalt järgmine:
 - a) aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemine eelnevalt kindlaks määratud künniseni või allapoole seda;
 - b) leiab aset väärtpaberistamise tehingu algataja või maksete vahendaja maksejõuetusega seotud sündmus;
 - c) väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja hoitavate aluspositsioonide väärtus langeb allapoole eelnevalt kindlaks määratud künnist (ennetähtaegne amortiseerimine) ning
 - d) ei suudeta tekitada piisaval hulgal uusi aluspositsioone, mis vastaksid eelnevalt kindlaks määratud krediitkvaliteedile (sündmus, mis käivitab uueneva perioodi lõppemise).
7. Tehingu dokumentides peavad olema selgelt märgitud
 - a) lepingulised kohustused, ülesanded ja vastutus, mis lasuvad maksete vahendajal ja võimalikul usaldusisikul ning muudel kõrvalteenuste osutajatel;
 - b) protsessid ja vastutus, mis on vajalikud tagamaks, et maksete vahendaja makseviivitus või maksejõuetus ei too kaasa maksete vahendamise lõppemist, nt lepinguklausel, mis võimaldab sellistel juhtudel maksete vahendaja asendamist, ning
 - c) sätted selle kohta, et tuletistehingu vastaspoolel, likviidsuse pakkujad ja kontopank asendatakse nende makseviivituse, maksejõuetuse ja muude kindlaksmääratud sündmuste korral, kui see on asjakohane.
8. Maksete vahendajal peab olema asjatundlikkus väärtpaberistatud positsioonidega samalaadsete positsioonide maksete vahendamise alal ning tal peavad seoses riskipositsioonide maksete vahendamise olema hästi dokumenteeritud ja asjakohased põhimõtted, protseduurid ja riskijuhtimise kontrollimeetmed.
9. Tehingu dokumentides peavad selgelt ja järjepidevalt olema sätestatud määratlused, õiguskaitsvahendid ja meetmed võlgnike viivis seisundi või makseviivituse, võla restruktureerimise, võla kustutamise, makseraskuste tõttu restruktureerimise, maksepuhkuste, kahjude, mahakandmiste ja sissenõudmiste puhuks ning muud vara tootluse parandamise meetmed. Tehingu dokumentides peavad olema selgelt täpsustatud maksehierarhia, sündmused, mis käivitavad muutuse sellises maksehierarias, ning kohustus sellistest sündmustest teatada. Maksehierarhia mis tahes muutustest, välja arvatud juhul, kui need muutused ei avalda olulist negatiivset mõju väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksmisele, tuleb investoreid põhjendamatult viivitusest teavitada.
10. Tehingu dokumendid peavad sisaldama selgeid sätteid, mis võimaldavad õigeaegselt lahendada konflikte eri kateooria investorite vahel, hääleõigus peab olema selgelt kindlaks määratud ja võlakirjaomajate vahel jaotatud ning usaldusisiku ja muude investorite ees usaldusülesandeid täitvate üksuste kohustused peavad olema selgelt piiritletud.

*Artikkel 22***Läbipaistvusega seotud nõuded**

1. Väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor teevad potentsiaalsetele investoritele enne hinnakujundust kättesaadavaks andmed varasemate staatiliste ja dünaamiliste tulemusnäitajate kohta makseviivituste ja kahju alal, näiteks andmed viivis seisundi ja makseviivituste kohta, selliste riskipositsioonide puhul, mis on põhimõtteliselt sarnased väärtpaberistatavate positsioonidega; samuti teevad nad kättesaadavaks andmeallikad ja asjaolud, mille põhjal väidetakse, et positsioonid on sarnased. Need andmed peavad käima vähemalt viie aasta kohta.
2. Enne väärtpaberistamisest tulenevate väärtpaberite emiteerimist teostab asjakohane sõltumatu isik aluspositsioonide valimi väliskontrolli, sealhulgas kontrollib ta, et aluspositsioonide kohta avalikustatud andmed on täpsed.
3. Väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor teeb enne väärtpaberistamise hinnakujundust potentsiaalsetele investoritele kättesaadavaks kohustise rahavoo mudeli, mis kajastab täpselt lepingul põhinevat seost aluspositsioonide ning väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori, investorite, muude kolmandate isikute ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja vahel liikuvate maksete vahel, ning teeb pärast hinnakujundust selle mudeli kättesaadavaks investoritele jooksvalt ja potentsiaalsetele investoritele nende taotluse korral.
4. Juhul kui väärtpaberistamise aluspositsioonid on eluasemelaenu või autolaenu või -liisingud, avaldavad väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor selliste eluasemelaenude või autolaenude või -liisingutega rahastatavate varade keskkonnatoime kohta kättesaadava teabe osana teabest, mis avalikustatakse vastavalt artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktile a.
5. Väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor vastutavad artikli 7 täitmise eest. Artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktis a nõutud teave tehakse potentsiaalsetele investoritele enne hinnakujundust kättesaadavaks taotluse korral. Artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktides b–d nõutud teave tehakse enne hinnakujundust kättesaadavaks vähemalt kavandina või esialgsel kujul. Lõplikud dokumendid tehakse investoritele kättesaadavaks hiljemalt 15 päeva jooksul pärast tehingu sulgemist.

*2. JAGU***Varaga tagatud kommertsväärtpaberite lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise nõuded***Artikkel 23***Varaga tagatud kommertsväärtpaberite lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpaberistamine**

1. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehing loetakse standardväärtpaberistamiseks, kui see vastab artiklis 24 sätestatud tehingu tasandi nõuetele.
2. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm loetakse standardväärtpaberistamiseks, kui see vastab artiklis 26 sätestatud nõuetele ja kõnealuse programmi sponsor vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele.

Käesoleva jao kohaldamise eesmärgil tähendab müüja väärtpaberistamise tehingu algatajat või algset laenuandjat.

3. Hiljemalt 18. oktoobriks 2018 võtab Pangandusjärelevalve tihedas koostöös Väärtpaberiturujärelevalve ja EIOPaga vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 vastu suunised ja soovitused käesoleva määruse artiklites 24 ja 26 sätestatud nõuete ühtlustatud tõlgendamiseks ja kohaldamiseks.

*Artikkel 24***Tehingu tasandi nõuded**

1. Väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peab olema omandanud aluspositsioonide omandiõiguse võõrandamise või loovutamise või samasuguse õigusliku toimega ülekandmise teel viisil, mis on müüja või mis tahes kolmanda isiku vastu täitmisele pööratav. Väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale omandiõiguse üleandmise suhtes ei tohi müüja maksejõuetuse korral kehtida rangeid tagastamissätteid.
2. Lõike 1 kohaldamisel loetakse rangeteks tagastamissäteteks järgmised sätted:
 - a) sätted, mille kohaselt müüja likvideerija saab aluspositsioonide müügi tühistada ainuüksi põhjusel, et müük toimus teataval ajal enne müüja maksejõuetuks kuulutamist;

- b) sätted, mille kohaselt väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja saab punktis a osutatud tühistamist ära hoida ainult juhul, kui ta suudab tõestada, et ta ei olnud müüja maksejõuetusest müügi ajal teadlik.
3. Lõike 1 kohaldamisel ei loeta rangeteks tagastamissäteteks siseriiklike maksejõuetust käsitlevate õigusnormide tagastamissätteid, mis võimaldavad likvideerijal või kohtul aluspositsioonide müügi tühistada juhul, kui tehakse kelmuslikke ülekandeid, seatakse võlausaldajatele ebaõiglasi piiranguid või tehakse ülekandeid, mille eesmärk on nõuetevastaselt eelistada teatavaid võlausaldajaid teistele võlausaldajatele.
4. Kui müüja ei ole algne laenuandja, peab aluspositsioonide tegelik müük või loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine müüjale vastama lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele, olenemata sellest, kas see tegelik müük või loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine toimub otse või ühe või mitme vaheetapi kaudu.
5. Kui aluspositsioonide ülekandmine toimub loovutamise teel ja see viiakse lõpule hiljem kui tehingu sulgemise ajal, peavad sellist lõpuleviimist käivitavad sündmused hõlmama vähemalt järgmist:
- a) müüja krediitkvaliteedi oluline halvenemine;
- b) müüja maksejõuetus ning
- c) müüjapoolne lepinguliste kohustuste rikkumine ilma seda heastamata, sealhulgas müüja makseviivitus.
6. Müüja esitab kinnitused ja tagatised selle kohta, et tema parima teadmise kohaselt ei ole väärtpaberistamise kaasatavad aluspositsioonid koormatud ega muul viisil sellises olukorras, mis võib ettenähtavalt kahjustada tegeliku müügi või loovutamise või sama õigusliku toimega ülekandmise täitmisele pööratavust.
7. Müüjalt väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle kantavad või loovutatavad aluspositsioonid peavad vastama eelnevalt kindlaks määratud, selgetele ja dokumenteeritud sobivuskriteeriumidele, mis ei võimalda nende riskipositsioonide puhul aktiivset portfelli valitsemist kaalutusõiguse alusel. Käesoleva lõike kohaldamisel ei loeta kinnitusi ja tagatisi rikkuvate riskipositsioonide asendust aktiivseks portfelli valitsemiseks. Riskipositsioonid, mis kantakse väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üle pärast tehingu sulgemist, peavad vastama esialgsete aluspositsioonide suhtes kohaldatavatele sobivuskriteeriumidele.
8. Aluspositsioonid ei tohi sisaldada väärtpaberistamise positsioone.
9. Aluspositsioonid kantakse väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale pärast väljavalimist põhjendamatu viivitusega üle ning nende hulka ei tohi valimise hetkel kuuluda makseviivituses olevaid riskipositsioone määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 tähenduses ega riskipositsioone halvenenud krediitkvaliteediga võlgniku või garantiandja suhtes, kes väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt
- a) on kuulutatud maksejõuetuks või kelle võlausaldajatele on kohus andnud lõpliku ja edasikaebamisele mittekuuluva täitmisele pööramise õiguse või õiguse saada olulisi hüvitisi kahjude eest makse tegemata jätmise tulemusel kolme aasta jooksul enne väärtpaberistamise tehingu algatamise kuupäeva või kelle suhtes on toimunud seoses viivisnõuetega võla restruktureerimise protsess kolme aasta jooksul enne aluspositsioonide väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmist või loovutamist, välja arvatud juhul, kui
- i) restruktureeritud aluspositsiooniga ei ole kaasnenud uusi võlgnevusi alates restruktureerimise kuupäevast, mis peab olema toimunud vähemalt üks aasta enne aluspositsioonide väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale ülekandmise või loovutamise kuupäeva, ning
- ii) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja poolt vastavalt artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktile a ja punkti e alapunktile i antud teabes tuuakse sõnaselgelt välja restruktureeritud aluspositsioonide osakaal, restruktureerimise aeg ja üksikasjad ning nende tulemusnäitajad alates restruktureerimise kuupäevast;
- b) oli väärtpaberistamise tehingu algatamise ajal, juhul kui see oli asjakohane, kantud avalikku halva krediidi ajalooga isikute krediidiregistrisse või, juhul kui sellist avalikku krediidiregistrit ei eksisteeri, muusse krediidiregistrisse, mis on väärtpaberistamise tehingu algatajale või algsele laenuandjale kättesaadav, või
- c) on saanud krediitkvaliteedi hinnangu või krediitkvaliteedi astme, mis näitab, et lepingus kokkulepitud maksete tegemata jätmise risk on oluliselt suurem kui väärtpaberistamise tehingu algataja hoitavate võrreldavate, väärtpaberistamisele mittekuuluvate riskipositsioonide puhul.

10. Võlgnikud peavad riskipositsioonide ülekandmise hetkeks olema teinud vähemalt ühe makse, välja arvatud uueneva väärtpaberistamise korral, mis on tagatud ühes osas tasutavate riskipositsioonidega või mille lõpptähtaeg on alla ühe aasta, sh vaba tagasimaksega krediidiga seonduvad piiranguteta igakuised maksed.

11. Tagasimaksed väärtpaberistamise positsiooni omajatele ei tohi olla struktureeritud selliselt, et need oleksid peamiselt sõltuvad aluspositsioone tagavate varade müügist. See ei välista selliste varade hilisemat pikendamist või refinantseerimist.

Tagasimakseid väärtpaberistamise positsiooni omajatele, mille aluspositsioonid on tagatud varadega, mille väärtus on tagatud või täielikult kaetud aluspositsioone tagavate varade müüja tagasiostukohustusega või muu kolmanda isiku poolt, ei tohi lugeda sõltuvaks neid aluspositsioone tagavate varade müügist.

12. Väärtpaberistamisest tulenev intressi- ja valuutarisk peavad olema nõuetekohaselt maandatud ja kõik sel otstarbel võetud meetmed tuleb avalikustada. Väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja ei kasuta tuletisinstrumente, välja arvatud intressi- või valuutariski maandamise otstarbel, ja tagab, et aluspositsioonide kogum ei sisalda tuletisinstrumente. Nende tuletisinstrumentide emissioon tagatakse ja need dokumenteeritakse üldiste rahvusvahelise rahanduse standardite kohaselt.

13. Tehingu dokumentides peavad selgelt ja järjepidevalt olema sätestatud määratlused, õiguskaitsvahendid ja meetmed võlgnike viivis seisundi või makseviivituse, võla restruktureerimise, võla kustutamise, makseraskuste tõttu restruktureerimise, maksepuhkuste, kahju, mahakandmise ja sissenõudmiste puhuks ning muud vara tootluse parandamise meetmed. Tehingu dokumentides peavad olema selgelt täpsustatud maksehierarhia, käivitavad sündmused, mis tingivad muutuse sellises maksehierarias, ning kohustus sellistest sündmustest teatada. Maksehieraria mis tahes muutustest, välja arvatud juhul, kui need muutused ei avalda olulist negatiivset mõju väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksimisele, tuleb investoreid põhjendamatult viivitusest teavitada.

14. Väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor teevad potentsiaalsetele investoritele enne hinnakujundust kättesaadavaks andmed varasemate staatiliste ja dünaamiliste tulemusnäitajate kohta makseviivituste ja kahju alal, näiteks andmed viivis seisundi ja makseviivituste kohta, selliste riskipositsioonide puhul, mis on põhimõtteliselt sarnased väärtpaberistatavate positsioonidega; samuti teevad nad kättesaadavaks andmeallikad ja asjaolud, mille põhjal väidetakse, et positsioonid on sarnased. Kui sponsoril ei ole sellistele andmetele juurdepääsu, peab ta saama müüjalt juurdepääsu andmetele varasemate tulemusnäitajate kohta staatilisel või dünaamilisel alusel, näiteks andmed viivis seisundi ja makseviivituste kohta, selliste riskipositsioonide puhul, mis on põhimõtteliselt sarnased väärtpaberistatavate positsioonidega. Kõik need andmed peavad käima vähemalt viie aasta kohta, välja arvatud andmed seoses klientide vastu olevate nõuete ja muude lühiajaliste nõuete, mille puhul ei tohi varasem periood olla lühem kui kolm aastat.

15. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingud peavad olema tagatud selliste aluspositsioonide kogumiga, mis on vara liigilt homogeensed, võttes arvesse eri varaliikide rahavoogude omadusi, sealhulgas nende lepingulisi, krediidiriski ja ennetähtaegse tasumise tunnuseid. Üks aluspositsioonide kogum koosneb üksnes üht liiki varadest.

Aluspositsioonide kogumi järelejäänud kaalutud keskmine tähtaeg ei ole pikem kui üks aasta ja mitte ühegi aluspositsiooni järelejäänud tähtaeg ei ole pikem kui kolm aastat.

Erandina teisest lõigust ei tohi autolaenude, autoliisingute ja seadmete liisimise tehingute kogumite puhul järelejäänud kaalutud keskmine tähtaeg olla pikem kui kolm ja pool aastat ja mitte ühegi aluspositsiooni puhul ei tohi järelejäänud tähtaeg olla pikem kui kuus aastat.

Aluspositsioonid ei tohi sisaldada laene, mis on tagatud elamu- või ärikinnisvarale seatud hüpoteegiga, ega täielikult tagatud eluasemelaene, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõike 1 esimese lõigu punktis e. Aluspositsioonid peavad sisaldama lepinguliselt siduvaid ja täitmisele pööratavaid kohustusi, mis annavad võlgniku suhtes täieliku regressiõiguse ning näevad ette kindlapiirilised perioodilised maksevood seoses rendi-, põhisumma- või intressimaksetega või on seotud muu õigusega saada neid makseid tagavalt varadelt tulu. Aluspositsioonid võivad samuti anda tulu finantseeritud või liisitud vara müügist. Aluspositsioonid ei tohi sisaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud muid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid kui äriühingute võlakirjad, mis ei ole kauplemiskohas noteeritud.

16. Kõik varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu varade ja kohustiste puhul viiteintressimääraga seotud intressimaksed peavad põhinema üldkasutatavatel turu intressimääradel või üldkasutatavatel sektoripõhistel määradel, mis kajastavad vahendite kulusid, mitte aga keerukatel valemitel või tuletisinstrumentidel. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu kohustiste puhul viiteintressimääraga seotud intressimaksed võivad põhineda intressimääradel, mis kajastavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi vahendite kulusid.

17. Müüja makseviivituse või kiirendatud menetluse korral

- a) ei tohi ükski rahasumma jääda väärtpaperistamise eriotstarbelisest ettevõtjast üle kandmata, v.a see, mis on vajalik väärtpaperistamise eriotstarbelise ettevõtja toimimiseks või investoritele korrapäraste tagasimaksete tegemiseks kooskõlas väärtpaperistamise lepingutingimustega, v.a erandjuhtudel, mis nõuavad summa üleandmata jätmist, et kasutada seda investorite parimates huvides kulutusteks, millega hoitakse ära aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemine;
- b) lähevad aluspositsioonidest laekuvad põhisumma maksed väärtpaperistamise positsioonide järjestikuse tasumise kaudu üle väärtpaperistamise positsioone hoidvatele investoritele vastavalt väärtpaperistamise positsioonide nõudeõiguse järgule, ning
- c) ei tohi ühegi sättega olla ette nähtud aluspositsioonide automaatset likvideerimist turuväärtuse alusel.

18. Aluspositsioonid algatatakse müüja tavapärase äritegevuse käigus vastavalt laenude väljastamise standarditele, mis on vähemalt sama ranged nagu need, mida müüja rakendab väärtpaperistamise tehingu algatamise ajal samalaadsetele väärtpaperistamata riskipositsioonidele. Laenude väljastamise standardid, mille kohaselt aluspositsioonid algatatakse, ning olulised muutused võrreldes varasemate laenude väljastamise standarditega tuleb sponsoritele ja teistele varaga tagatud kommertsväärtpaperite tehingus otseselt riskipositsiooni omavatele pooltele põhjendamatult viivituseeta täielikult teatavaks teha. Müüjal peab olema asjatundlikkus väärtpaperistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise alal.

19. Kui varaga tagatud kommertsväärtpaperite tehingu puhul on tegemist uueneva väärtpaperistamisega, tuleb tehingu dokumentides märkida sündmused, mis käivitavad uueneva perioodi lõppemise, sealhulgas vähemalt järgmine:

- a) aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemine eelnevalt kindlaks määratud künniseni või allapoole seda ning
- b) leiab aset müüja või maksete vahendaja maksejõuetusega seotud sündmus.

20. Tehingu dokumentides peavad olema selgelt märgitud

- a) lepingulised kohustused, ülesanded ja vastutus, mis lasuvad sponsoril, maksete vahendajal ja võimalikul usaldusisikul ning muudel kõrvalteenuste osutajatel;
- b) protsessid ja ülesanded, mida on vaja tagamaks, et maksete vahendaja makseviivitus või maksejõuetus ei too kaasa maksete vahendamise lõppemist,
- c) sätted selle kohta, et tuletistehingu vastaspoolde ja kontopank asendatakse nende makseviivituse, maksejõuetuse ja muude kindlaksmääratud sündmuste korral, kui see on asjakohane; ning
- d) kuidas sponsor täidab artikli 25 lõike 3 nõudeid.

21. Pangandusjärelevalve töötab tihedas koostöös Väärtpaperiturujärelevalve ja EIOPAgaga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles kirjeldatakse veelgi täpsemalt, millised lõikes 15 osutatud aluspositsioonid loetakse homogeenseks.

Pangandusjärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonil on õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 25

Varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi sponsor

1. Varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi sponsoriks peab olema direktiivi 2013/36/EL alusel järelevalve alla kuuluv krediiasutus.
2. Varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi sponsor peab olema likviidsuse tagamise tehingu pakkuja ja toetama varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi tasandil kõiki väärtpaperistamise positsioone, kattes sellise toetusega kõik likviidsus- ja krediidiriskid, väärtpaperistatud riskipositsioonide olulisemad lahendusriskid ning kõik muud tehingu ja programmi tasandi kulud, kui need on vajalikud, et tagada varaga tagatud kommertsväärtpaperi alusel investorile mis tahes summade täielik tasumine. Sponsor teeb investoritele teatavaks tehingu tasandil antud toetuse, sealhulgas pakutud likviidsuse tagamise tehingute kirjelduse.
3. Enne standardse varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmi sponsoriks saamist peab krediiasutus näitama oma pädevale asutusele, et lõike 2 kohane roll ei kahjusta tema maksevõimet ja likviidsust isegi äärmiselt pingelises turuolukorras.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud nõue loetakse täidetuks, kui pädev asutus on direktiivi 2013/36/EL artikli 97 lõikes 3 osutatud läbivaatamise ja hindamise alusel otsustanud, et korrad, strateegiad, protsessid ja mehhanismid, mida kõnealune krediidiasutus on rakendanud, ja selle omavahendid ning selle likviidsus tagavad riskide usaldusväärse juhtimise ja piisava katmise.

4. Sponsor täidab oma hoolsuskohustust ja kontrollib vajaduse korral vastavust käesoleva määruse artikli 5 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõuetele. Samuti kontrollib ta, et müüjal on maksete vahendamise võimekus ja sissenõudmisprotsessid, mis vastavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 265 lõike 2 punktides h–p sätestatud nõuetele või kolmandate riikide samaväärsetele nõuetele.

5. Müüja tehingu tasandil, või sponsor varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil, peab täitma artiklis 6 osutatud riski säilitamise nõude.

6. Sponsor vastutab varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil käesoleva määruse artikli 7 täitmise eest ja potentsiaalsetele investoritele nende taotluse korral enne hinnakujundust järgmise teabe kättesaadavaks tegemise eest:

a) artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktis a nõutud koondteave ning

b) artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktides b–e nõutud teave vähemalt kavandina või esialgsel kujul.

7. Juhul kui sponsor ei uuenda likviidsuse tagamise tehingu rahastamiskohustust enne selle aegumist, võetakse likviidsusvahendid kasutusele ja tähtaeguvad väärtpaberid lunastatakse.

Artikkel 26

Programmi tasandi nõuded

1. Kõik varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames tehtavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingud peavad vastama artikli 24 lõigete 1–8 ja 12–20 nõuetele.

Kõige rohkem 5 % varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingute aluseks olevate ja varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi poolt rahastatavate riskipositsioonide koondsummast võib olla ajutiselt vastuolus artikli 24 lõigetega 9, 10 ja 11, ilma et see mõjutaks varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi standardväärtpaberistamise staatust.

Käesoleva lõike teise lõigu kohaldamise eesmärgil tehakse aluspositsioonide valimi suhtes regulaarselt nõuetele vastavuse väliskontrolli, mida teostab asjakohane sõltumatu isik.

2. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi aluspositsioonide järelejäänud kaalutud keskmine tähtaeg ei tohi olla pikem kui kaks aastat.

3. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi peab täielikult toetama sponsor kooskõlas artikli 25 lõikega 2.

4. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm ei tohi sisaldada edasiväärtpaberistamist ja krediidikvaliteedi parandamisega ei tohi luua programmi tasandil teist väärtpaberistamise seeriate kihti.

5. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi emiteeritud väärtpaberite puhul ei tohi olla ette nähtud tagasiostuvõimalusi, pikendusklauseid ega muid klausleid, mis mõjutavad kõnealuste väärtpaberite lõpptähtaegu, kui selliseid võimalusi või klausleid võidakse kasutada müüja, sponsori või väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja äranägemisel.

6. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil tekkivad intressimäära- ja valuutariskid peavad olema nõuetekohaselt maandatud ja kõik sel otstarbel võetud meetmed tuleb avalikustada. Väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja ei kasuta tuletisinstrumente, välja arvatud intressimäära- või valuutariski maandamise otstarbel, ja tagab, et aluspositsioonide kogum ei sisalda tuletisinstrumente. Nende tuletisinstrumentide emissioon tagatakse ja need dokumenteeritakse üldiste rahvusvahelise rahanduse standardite kohaselt.

7. Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmiga seotud dokumentides tuleb selgelt täpsustada

a) võimaliku usaldusisiku kohustused ja investorite ees usaldusülesandeid täitvate võimalike muude üksuste kohustused;

b) lepingulised kohustused, ülesanded ja vastutus, mis lasuvad sponsoril, kellel peab olema asjatundlikkus laenude väljastamise alal, võimalikul usaldusisikul ja muudel kõrvalteenuste osutajatel;

c) protsessid ja ülesanded, mida on vaja tagamaks, et maksete vahendaja makseviivitus või maksejõuetus ei too kaasa maksete vahendamise lõppemist;

- d) sätted tuletistehingu vastaspoolte ja kontopanga asendamise kohta varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil nende makseviivituse, maksejõuetuse ja muude kindlaksmääratud sündmuste korral, kui likviidsusvahendid ei kata selliseid sündmusi;
- e) asjaolu, et kindlaksmääratud sündmuste, sponsori makseviivituse või maksejõuetuse korral on ette nähtud heastamis-meetmed, et saavutada vastavalt vajadusele kas rahastamiskohustuse tagatus või likviidsuse tagamise tehingu pakkuja asendamine; ning
- f) asjaolu, et likviidsusvahendid võetakse kasutusele ja tähtaeguvad väärtpaberid lunastatakse, juhul kui sponsor ei uuenda likviidsuse tagamise tehingu rahastamiskohustust enne selle aegumist.
8. Maksete vahendajal peab olema asjatundlikkus väärtpaberistatud positsioonidega samalaadsete positsioonide maksete vahendamise alal ning tal peavad seoses riskipositsioonide maksete vahendamisega olema olema hästi dokumenteeritud põhimõtted, protseduurid ja riskijuhtimise kontrollimeetmed.

3. JAGU

Standardväärtpaberistamise teade

Artikkel 27

Standardväärtpaberistamise teatega seotud nõuded

1. Väärtpaberistamise tehingu algatajad ja sponsorid teatavad käesoleva artikli lõikes 7 osutatud vormi abil ühiselt Väärtpaberiturujärelevalvele, kui väärtpaberistamine vastab artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele (edaspidi „standardväärtpaberistamise teade“). Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi puhul vastutab ainult sponsor sellest programmist teatamise eest ja kõnealuse programmi raames artiklile 24 vastavatest varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingutest teatamise eest.

Standardväärtpaberistamise teade sisaldab väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsori poolset selgitust selle kohta, kuidas iga artiklites 20–22 või artiklites 24–26 sätestatud standardväärtpaberistamise kriteerium on täidetud.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab standardväärtpaberistamise teate lõike 5 alusel oma ametlikul veebisaidil. Väärtpaberistamise tehingu algatajad ja sponsorid teavitavad oma pädevaid asutusi standardväärtpaberistamise teatest ja nimetavad endi hulgast ühe üksuse, kellest saab investorite ja pädevate asutuste jaoks esmane kontaktpunkt.

2. Väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja võib kasutada artikli 28 kohaselt lubatud kolmanda isiku teenust, et kontrollida, kas väärtpaberistamine on kooskõlas artiklitega 19–22 või artiklitega 23–26. Sellise teenuse kasutamine ei tohi aga mingil juhul mõjutada väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ega väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja vastutust käesoleva määruse kohaste juriidiliste kohustuste täitmisel. Sellise teenuse kasutamine ei tohi mõjutada institutsionaalsete investorite suhtes kehtestatud kohustusi, mis on sätestatud artiklis 5.

Juhul kui väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja kasutavad artikli 28 kohaselt lubatud kolmanda isiku teenust hindamaks, kas väärtpaberistamine vastab artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele, peab standardväärtpaberistamise teade sisaldama märget, et loa saanud kolmas isik on kinnitanud standardväärtpaberistamise kriteeriumide täitmist. Teade peab sisaldama loa saanud kolmanda isiku nime, asukohta ja sellele tegevusloa andnud pädeva asutuse nime.

3. Kui väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja ei ole liidus asutatud krediidasutus või investeerimisühing määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktide 1 ja 2 tähenduses, tuleb käesoleva artikli lõike 1 kohasele teatele lisada järgmine:

- a) väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja kinnitus selle kohta, et ta annab laene laenude heakskiitmiseks, muutmiseks, pikendamiseks ja finantseerimiseks ette nähtud kindlate ja täpselt määratletud kriteeriumide ning selgelt kindlaks määratud protsesside alusel ning et väärtpaberistamise tehingu algatajal või algse laenuandjal on olemas tõhusad süsteemid nende protsesside rakendamiseks kooskõlas käesoleva määruse artikliga 9, ning
- b) väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja avaldus selle kohta, kas punktis a osutatud laenuandmise suhtes teostatakse järelevalvet.

4. Väärtpaberistamise tehingu algataja ja sponsor teatavad viivitamata Väärtpaberiturujärelevalvele ja oma pädevale asutusele, kui väärtpaberistamine ei vasta enam artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele.

5. Väärtpaberiturujärevalve hoiab oma ametlikul veebisaidil loetelu kõikidest väärtpaberistamistest, mille kohta väärtpaberistamise tehingu algatajad ja sponsorid on teatanud, et need vastavad artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele. Väärtpaberiturujärevalve lisab iga väärtpaberistamise, millest sellisel viisil teatakse, viivitamata kõnealusesse loetellu. Väärtpaberiturujärevalve ajakohastab seda loetelu, kui pädevate asutuste otsuse või väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsori teate kohaselt ei saa väärtpaberistamist enam pidada standardväärtpaberistamiseks. Kui pädev asutus on artikli 32 kohaselt määranud halduskaristuse, teatab ta sellest viivitamata Väärtpaberiturujärevalvele. Väärtpaberiturujärevalve märgib viivitamata loetellu, et pädev asutus on seoses asjaomase väärtpaberistamisega määranud halduskaristuse.

6. Väärtpaberiturujärevalve töötab tihedas koostöös Pangandusjärevalve ja EIOPaga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles nähakse täpsemalt ette teave, mille väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor ja väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja peavad esitama, et täita oma lõikes 1 osutatud kohustusi.

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonil on õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

7. Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärevalve tihedas koostöös Pangandusjärevalve ja EIOPaga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et luua vormid, mida kasutatakse lõikes 6 osutatud teabe esitamiseks.

Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 28

Standardväärtpaberistamise nõuete täitmise kontrollimine kolmanda isiku poolt

1. Pädev asutus annab artikli 27 lõikes 2 osutatud kolmandale isikule loa hinnata, kas väärtpaberistamised vastavad artiklites 19–22 või artiklites 23–26 ette nähtud standardväärtpaberistamise kriteeriumidele. Pädev asutus annab loa juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) kolmas isik nõuab üksnes mittediskrimineerivaid ja kulupõhiseid tasusid nendelt väärtpaberistamistes osalevatelt väärtpaberistamise tehingu algatajatelt, sponsoritelt või väärtpaberistamise eriotstarbelistelt ettevõtjalt, keda kolmas isik hindab, eristamata tasusid olenevalt hindamise tulemustest või nendega korrelatsioonist;
- b) kolmas isik ei ole direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktis 4 määratletud reguleeritud üksus ega määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 3 lõike 1 punktis b määratletud reitinguagentuur ning kolmanda isiku muude tegevuste teostamine ei tohi piirata tema hindamise sõltumatust või usaldusväarsust;
- c) kolmas isik ei tohi pakkuda kolmanda isiku hinnatavasse väärtpaberistamisse kaasatud väärtpaberistamise tehingu algatajale, sponsorile või väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale üheski vormis nõustamis-, auditi- või võrdväärtuseid teenuseid;
- d) kolmanda isiku juhtorgani liikmetel on kutsekvalifikatsioon, teadmised ja kogemused, mis võimaldavad täita kolmanda isiku ülesannet, ning neil on hea maine ja nad on usaldusväärsed;
- e) kolmanda isiku juhtorgani moodustavad vähemalt ühe kolmandiku ulatuses sõltumatud direktorid, keda peab olema vähemalt kaks;
- f) kolmas isik võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et standardväärtpaberistamise nõuete täitmise kontrolli ei mõjuta ükski olemasolev ega võimalik huvide konflikt ega ärisuhe, mille üheks osapooleks on kolmas isik, tema aktsionärid või liikmed, juhid, töötajad või mis tahes muud füüsilised isikud, kelle teenuseid tal on võimalik kasutada või kontrollida. Sel eesmärgil loob ja säilitab kolmas isik töhüsa sisekontrolli struktuuri, millega juhitakse põhimõtete ja protseduuride rakendamist eesmärgiga tuvastada ja ennetada võimalikke huvide konflikte, ning tagab selle struktuuri toimimise ja dokumenteerib seda. Kindlakstehtud võimalikud või olemasolevad huvide konfliktid lahendatakse või neid leevendatakse ja need tehakse viivitamata avalikuks. Kolmas isik loob ja säilitab asjakohased protseduurid ja protsessid standardväärtpaberistamise nõuete täitmise hindamise sõltumatuse tagamiseks ning tagab nende toimimise ja dokumenteerib neid. Kolmas isik jälgib perioodiliselt nende põhimõtete ja protseduuride toimimist ning vaatab need läbi, et hinnata nende mõjusust ja seda, kas neid on vaja ajakohastada, ning
- g) kolmas isik suudab tõendada, et tal on asjakohased operatsioonide kaitsemeetmed ja sisemised protsessid, mis võimaldavad tal hinnata standardväärtpaberistamise nõuete täitmist.

Pädev asutus tühistab loa, kui ta leiab, et kolmas isik ei vasta sisuliselt esimese lõigu tingimustele.

2. Lõike 1 kohaselt loa saanud kolmas isik teatab pädevale asutusele viivitamata mis tahes olulistest muudatustest selle lõike alusel esitatud teabes või mis tahes muudest muudatustest, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need mõjutavad tema pädeva asutuse hindamist.

3. Pädev asutus võib nõuda lõikes 1 osutatud kolmandalt isikult kulupõhiseid tasusid, et katta kulutusi, mis on vajalikud seoses loaotluste hindamise ja lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise edasise järelevalvega.

4. Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse pädevatele asutustele esitatav teave kolmandale isikule loa taotlemiseks kooskõlas lõikega 1.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonil on õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

5. PEATÜKK

JÄRELEVALVE

Artikkel 29

Pädevate asutuste määramine

1. Käesoleva määruse artiklis 5 sätestatud kohustuste täitmise järelevalvet teostavad järgmised pädevad asutused vastavalt volitustele, mis on neile antud asjakohaste õigusaktidega:

- a) kindlustus- ja edasikindlustusandjate puhul pädev asutus, mis on määratud direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 10 kohaselt;
- b) alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate puhul vastutav pädev asutus, mis on määratud direktiivi 2011/61/EL artikli 44 kohaselt;
- c) eurofondide ja nende fondivalitsejate puhul pädev asutus, mis on määratud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 97 kohaselt;
- d) tööandjapensiooni kogumisasutuste puhul pädev asutus, mis on määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/41/EÜ⁽¹⁾ artikli 6 punkti g kohaselt;
- e) krediidasutuste või investeerimisühingute puhul pädev asutus, mis on määratud direktiivi 2013/36/EL artikli 4 kohaselt, sealhulgas EKP, mis puudutab talle määruse (EL) nr 1024/2013 alusel antud eriulesandeid.

2. Pädevad asutused, mis vastutavad sponsorite järelevalve eest vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 4, sealhulgas EKP, mis puudutab talle määruse (EL) nr 1024/2013 alusel antud eriulesandeid, teostavad järelevalvet selle üle, kas sponsorid täidavad käesoleva määruse artiklites 6, 7, 8 ja 9 sätestatud kohustusi.

3. Kui väärtpaberistamise tehingu algatajad, algsed laenuandjad ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad on direktiivide 2003/41/EÜ, 2009/138/EÜ, 2009/65/EÜ, 2011/61/EL ja 2013/36/EL ning määruse (EL) nr 1024/2013 alusel järelevalve alla kuuluvad üksused, teostavad nende õigusaktide kohaselt määratud asjaomased pädevad asutused, sealhulgas EKP, mis puudutab talle määruse (EL) nr 1024/2013 alusel antud eriulesandeid, järelevalvet käesoleva määruse artiklites 6, 7, 8 ja 9 sätestatud kohustuste täitmise üle.

4. Liidus asutatud väärtpaberistamise tehingu algatajate, algsete laenuandjate ja väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate jaoks, kes ei ole hõlmatud lõikes 3 osutatud liidu seadusandlike aktidega, määravad liikmesriigid ühe või mitu pädevat asutust, et teostada järelevalvet artiklites 6, 7, 8 ja 9 sätestatud kohustuste täitmise üle. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja Väärtpaberiturujärelevalvet pädevate asutuste määramisest käesoleva lõike alusel hiljemalt 1. jaanuariks 2019. Seda kohustust ei kohaldata üksuste suhtes, kes üksnes müüvad riskipositsioone varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi või muu väärtpaberistamise tehingu või skeemi alusel ja kes ei algata aktiivselt riskipositsioone peamise eesmärgiga neid regulaarselt väärtpaberistada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/41/EÜ tööandjapensiooni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 235, 23.9.2003, lk 10).

5. Liikmesriigid määravad ühe või mitu pädevat asutust, et teostada järelevalvet selle üle, kas väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad täidavad artikleid 18–27 ning kolmandad isikud artiklit 28. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja Väärtpaberiturujärelevalvet pädevate asutuste määramisest käesoleva lõike alusel hiljemalt 18. jaanuariks 2019.

6. Käesoleva artikli lõiget 5 ei kohaldata üksuste suhtes, kes üksnes müüvad riskipositsioone varaga tagatud kommerts-väärtpaberite programmi või muu väärtpaberistamise tehingu või skeemi alusel ja kes ei algata aktiivselt riskipositsioone peamise eesmärgiga neid regulaarselt väärtpaberistada. Sellisel juhul kontrollib väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor, et kõnealused üksused täidavad artiklites 18–27 sätestatud asjakohaseid kohustusi.

7. Väärtpaberiturujärelevalve tagab käesoleva määruse artiklites 18–27 sätestatud kohustuste järjepideva kohaldamise ja jõustamise kooskõlas määruses (EL) nr 1095/2010 sätestatud ülesannete ja volitustega. Väärtpaberiturujärelevalve jälgib liidu väärtpaberistamise turgu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014⁽¹⁾ artiklile 39 ning kasutab vajaduse korral oma ajutise sekkumise volitusi vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 40.

8. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil käesolevas artiklis osutatud pädevate asutuste loetelu ning ajakohastab seda.

Artikkel 30

Pädevate asutuste volitused

1. Iga liikmesriik tagab, et artikli 29 lõigete 1–5 kohaselt määratud pädeval asutusel on järelevalve-, uurimis- ja karistamisvolitused, mis on vajalikud tema käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

2. Pädev asutus vaatab regulaarselt läbi väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite, väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate ja algsete laenuandjate poolt käesoleva määruse järgimiseks rakendatud korra, protsessid ja mehhanismid.

Esimeses lõigus osutatud läbivaatamine hõlmab:

- a) olulise neto majandusliku huvi nõuetekohase mõõtmise ja jätkuva säilitamise protsesse ja mehhanisme, artikli 7 kohaselt kättesaadavaks tehtava kogu teabe kogumist ja õigeaegset avaldamist ning artikli 9 kohaseid laenuandmise kriteeriume;
- b) standardväärtpaberistamise puhul, mis ei ole väärtpaberistamine varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames, protsesse ja mehhanisme, millega tagatakse artikli 20 lõigete 7–12, artikli 21 lõike 7 ja artikli 22 täitmine, ning
- c) standardväärtpaberistamise puhul, mis on väärtpaberistamine varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames, protsesse ja mehhanisme, millega tagatakse varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingute puhul vastavus artiklile 24 ning varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmide puhul vastavus artikli 26 lõigetele 7 ja 8.

3. Pädevad asutused nõuavad, et väärtpaberistamise tehingutest tulenevaid riske, sealhulgas maineriske, hinnatakse ja käsitletakse vastavalt väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite, väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate ja algsete laenuandjate asjakohaste põhimõtetele ja protseduuridele.

4. Pädev asutus jälgib väärtpaberistamise valdkonna usaldatavusnõuete täitmise järelevalve raames vajaduse korral konkreetset mõju, mida väärtpaberistamise turul osalemine avaldab algse laenuandja, väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori või investorina tegutseva finantsasutuse stabiilsusele, võttes arvesse järgmist, ilma et see piiraks selle sektori rangemat reguleerimist:

- a) kapitalipuhvrite suurus;
- b) likviidsuspuhvrite suurus ning
- c) investorite likviidsusrisk, mille põhjuseks on rahastamistegevuse ja investeringute lõpptähtaegade mittevastavus.

Juhul kui pädev asutus selgitab välja olulise riski finantsasutuse finantsstabiilsusele või finantsüsteemile tervikuna, peab ta olenemata oma artikli 36 kohastest kohustustest võtma meetmeid nende riskide leevendamiseks, teatama oma leidudest asutusele, kellele on määruse (EL) nr 575/2013 alusel antud pädevus makrotasandi usaldatavusjärelevalve instrumentide eest, ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

5. Pädev asutus jälgib võimalikku kõrvalekaldumist artikli 6 lõikes 2 sätestatud kohustustest ja tagab, et kohaldatakse karistusi kooskõlas artiklitega 32 ja 33.

Artikkel 31

Väärtpaberistamise turu makrotasandi usaldatavusjärelevalve

1. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vastutab oma volituste piires liidu väärtpaberistamise turu makrotasandi usaldatavusjärelevalve eest.

2. Selleks et toetada liidu finantsstabiilsust ohustavate ja finantsüsteemis asetleidvatest arengutest tulenevate süsteemsete riskide vältimist või vähendamist, võttes arvesse makromajanduse arenguid, et hoida ära laiaulatuslikud finantsprobleemid, jälgib Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu pidevalt arenguid väärtpaberistamise turgudel. Kui Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu peab seda vajalikuks, või vähemalt iga 3 aasta tagant, avaldab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu finantsstabiilsuse riskide väljatoomiseks koostöös Pangandusjärelevalvega aruande väärtpaberistamise turu finantsstabiilsuse mõjude kohta. Juhul kui täheldatakse olulisi riske, esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu komisjonile, Euroopa järelevalveasutustele ja liikmesriikidele hoiatused ja vajaduse korral annab neile soovitusid nende riskide suhtes parandusmeetmete võtmiseks vastavalt määruse (EL) nr 1092/2010 artiklile 16, sealhulgas riski säilitamise tasemete muutmise asjakohasuse kohta või muude makrotasandi usaldatavusjärelevalve meetmete võtmise kohta. Kolme kuu jooksul alates soovitus edastamisest adressaatidele teatavad komisjon, Euroopa järelevalveasutused ja liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) nr 1092/2010 artikliga 17 Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, Euroopa Parlamendile ja nõukogule soovitusel võetud meetmetest ning esitavad meetmete võtmata jätmise korral nõuetekohase põhjenduse.

Artikkel 32

Halduskaristused ja parandusmeetmed

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust sätestada ja määrata artikli 34 kohaselt kriminaalkaristusi, näevad liikmesriigid ette õigusnormid, millega kehtestatakse asjakohased halduskaristused hooletuse tõttu või tahtlikult toime pandud rikkumiste eest ja parandusmeetmed, mida kohaldatakse vähemalt olukordades, kus

- a) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja on jätnud täitmata artiklis 6 sätestatud nõuded;
- b) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja on jätnud täitmata artiklis 7 sätestatud nõuded;
- c) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või algne laenuandja on jätnud täitmata artiklis 9 sätestatud kriteeriumid;
- d) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja on jätnud täitmata artiklis 18 sätestatud nõuded;
- e) väärtpaberistamine on tähistatud standardväärtpaberistamisena ja selle väärtpaberistamise algataja, sponsor või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja on jätnud täitmata artiklites 19–22 või artiklites 23–26 sätestatud nõuded;
- f) väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor esitab artikli 27 lõike 1 kohase teavituse eksitavalt;
- g) väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor on jätnud täitmata artikli 27 lõikes 4 sätestatud nõuded või
- h) artikli 28 kohaselt loa saanud kolmas isik on jätnud teavitamata olulistest muudatustest vastavalt artikli 28 lõikele 1 esitatud teabes või mis tahes muudest muudatustest, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need mõjutavad pädeva asutuse hindamist.

Liikmesriigid tagavad ka, et halduskaristusi ja/või parandusmeetmeid rakendatakse tõhusalt.

Kõnealused karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Liikmesriigid annavad pädevatele asutustele õiguse kohaldada lõikes 1 osutatud rikkumiste korral vähemalt järgmisi karistusi ja meetmeid:

- a) avalik teadaanne, milles on nimetatud asjaomane füüsiline või juriidiline isik ning rikkumise laad vastavalt artiklile 37;
- b) korraldus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori või väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja juhtorgani liikmele või muule rikkumise eest vastutavale füüsilisele isikule kehtestatud ajutine keeld täita sellistes ettevõtetes juhtimisülesandeid;

- d) käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis e või f osutatud rikkumise korral väärtpaberistamise tehingu algatajale ja sponsorile kehtestatud ajutine keeld teatada artikli 27 lõike 1 alusel, et väärtpaberistamine vastab artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele;
- e) füüsilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus vähemalt 5 000 000 eurot või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus 17. jaanuari 2018. aasta seisuga;
- f) juriidilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus vähemalt 5 000 000 eurot või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus 17. jaanuari 2018. aasta seisuga või maksimaalne rahaline halduskaristus kuni 10 % juriidilise isiku kogu aastasest netokäibest vastavalt uusimale kättesaadavale juhtorgani poolt heaks kiidetud aastaaruandele; kui juriidiline isik on emaettevõtja või selle emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/34/EL, ⁽¹⁾ siis on asjakohaseks aastaseks kogukäibeks asjakohaste raamatupidamisõigusnormide kohaselt aastane netokäive või vastav tululiik uusima kättesaadava konsolideeritud raamatupidamisaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtorgan;
- g) maksimaalne rahaline halduskaristus, mis on vähemalt kaks korda nii suur kui rikkumisest saadud kasu, kui selle kasu suurust on võimalik kindlaks teha, isegi kui see ületab punktides e ja f sätestatud maksimumsummasid,
- h) käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis h osutatud rikkumise korral artiklis 28 osutatud loa ajutine peatamine, millega anti kolmandale isikule luba kontrollida väärtpaberistamise vastavust artiklitele 19–22 või 23–26.
3. Juhul kui lõike 1 sätteid kohaldatakse juriidiliste isikute suhtes, annavad liikmesriigid pädevatele asutustele õiguse kohaldada lõikes 2 sätestatud halduskaristusi ja parandusmeetmeid vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustele juhtorgani liikmete ja teiste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse alusel asjaomase rikkumise eest vastutavad.
4. Liikmesriigid tagavad, et iga otsus, millega määratakse lõikes 2 sätestatud halduskaristused või parandusmeetmed, on nõuetekohaselt põhjendatud ja et selle võib edasi kaevata.

Artikkel 33

Halduskaristuste ja parandusmeetmete määramise volituste kasutamine

1. Olenevalt asjaoludest kasutavad pädevad asutused oma volitusi artiklis 32 osutatud halduskaristuste ja parandusmeetmete määramisel kooskõlas oma riigi õigusraamistikuga
- a) vahetult;
- b) koostöös teiste asutustega;
- c) omal vastutusel, delegeerides küsimuse teistele asutustele;
- d) suunates küsimuse pädevatele kohtuasutustele.
2. Kui pädevad asutused määravad kindlaks artikli 32 alusel määratava halduskaristuse või parandusmeetme liiki ja taset, võtavad nad seejuures arvesse, mil määral on rikkumine tahtlik või tuleneb hooletusest, ja kõiki muid asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:
- a) rikkumise olulisus, raskus ja kestus;
- b) rikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahju suurus, niivõrd kui seda on võimalik kindlaks teha;
- e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, niivõrd kui seda on võimalik kindlaks teha;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- f) see, millises ulatuses teeb vastutav füüsiline või juriidiline isik pädeva asutusega koostööd, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku saadud kasu või välditud kahju loovutamine,
- g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.

Artikkel 34

Kriminaalkaristused

1. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada halduskaristusi või parandusmeetmeid käsitlevaid õigusnorme selliste rikkumiste suhtes, mille suhtes kohaldatakse siseriiklikus õiguses kriminaalkaristusi.
2. Kui liikmesriigid on käesoleva artikli lõike 1 alusel otsustanud kehtestada artikli 32 lõikes 1 osutatud rikkumiste eest kriminaalkaristused, tagavad nad, et on olemas asjakohased meetmed, et pädevatel asutustel oleksid kõik vajalikud volitused suhelda oma jurisdiktsiooni piires kohtute, prokuratuuri või kriminaalõigusasutustega, et saada konkreetset teavet artikli 32 lõikes 1 osutatud rikkumiste asjus algatatud kriminaaluurimiste või menetluste kohta, ning anda sama teavet teistele pädevatele asutustele ning Väärtpaberiturujärelevalvele, Pangandusjärelevalvele ja EIOPA-le, et täita käesoleva määruse alusel oma koostöökohustust.

Artikkel 35

Teatamiskohustus

Liikmesriigid teatavad komisjonile, Väärtpaberiturujärelevalvele, Pangandusjärelevalvele ja EIOPA-le oma õigus- ja haldusnormidest, millega käesolevat peatükki rakendatakse, sealhulgas asjaomastest kriminaalõigusnormidest, hiljemalt 18. jaanuariks 2019. Liikmesriigid teatavad komisjonile, Väärtpaberiturujärelevalvele, Pangandusjärelevalvele ja EIOPA-le kõiki nende õigusnormide hilisematest muudatustest ilma põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 36

Pädevate asutuste ja Euroopa järelevalveasutuste koostöö

1. Artiklis 29 osutatud pädevad asutused ning Väärtpaberiturujärelevalve, Pangandusjärelevalve ja EIOPA teevad üksteisega tihedat koostööd ja vahetavad teavet, et täita artiklitest 30–34 tulenevaid ülesandeid.
2. Pädevad asutused kooskõlastavad tihedalt oma järelevalvetegevust, et teha kindlaks ja heastada käesoleva määruse rikkumised, töötada välja ja edendada parimaid tavasid, hõlbustada koostööd, edendada tõlgendamise järjepidevust ning anda jurisdiktsiooniüleseid hinnanguid lahkhelide korral.
3. Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee raames asutatakse eriotstarbeline väärtpaberistamise komisjon, milles pädevad asutused hakkavad tegema tihedat koostööd, et täita artiklite 30–34 kohaseid kohustusi.
4. Kui pädev asutus leiab või kui tal on põhjust uskuda, et artiklites 6–27 esitatud ühte või enamat nõuet on rikutud, teavitab ta oma järeldustest sellises rikkumises kahtlustatava(te) üksus(t)e pädevat asutust piisava üksikasjalikkusega. Asjaomased pädevad asutused koordineerivad oma järelevalvet tihedalt, et tagada oma otsuste ühtsus.
5. Eeskätt juhtudel, kui käesoleva artikli lõikes 4 osutatud rikkumine puudutab ebaõiget või eksitavat teadet artikli 27 lõike 1 alusel, teavitab rikkumise avastanud pädev asutus oma järeldustest viivitamata artikli 27 lõike 1 alusel esmaseks kontaktpunktiks määratud üksuse pädevat asutust. Artikli 27 lõike 1 alusel esmaseks kontaktpunktiks määratud üksuse pädev asutus teavitab omakorda Väärtpaberiturujärelevalvet, Pangandusjärelevalvet ja EIOPA-d ning järgib käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud menetlust.
6. Kui rikkumises kahtlustatava üksuse pädev asutus saab lõikes 4 osutatud teabe, võtab ta 15 tööpäeva jooksul kõik vajalikud meetmed, et kõrvaldada avastatud rikkumine ja teatada sellest teistele asjaga seotud pädevatele asutustele, eelkõige väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja ning väärtpaberistamise positsiooni omaja (kui see on teada) pädevatele asutustele. Kui pädev asutus on seoses tegevuse või tegevusetuse menetluse või sisuga teisest pädevast asutusest erineval arvamusel, teatab ta kõikidele teistele asjaga seotud pädevatele asutustele viivitamata oma eriarvamusest. Kui seda erimeelsust ei lahendata kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil kõiki asjaga seotud pädevaid asutusi teavitati, tuleb küsimus suunata Väärtpaberiturujärelevalvele vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19 ja kui kohaldatav artiklile 20. Määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikes 2 osutatud lepitusmenetluse tähtaeg on üks kuu.

Juhul kui asjaomased pädevad asutused ei suuda esimeses lõigus osutatud lepitusperioodi jooksul kokkuleppele jõuda, teeb Väärtpaberiturujärevalve määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikes 3 osutatud otsuse ühe kuu jooksul. Käesolevas artiklis osutatud menetluse ajal peetakse Väärtpaberiturujärevalve poolt käesoleva määruse artikli 27 alusel hallatavas loetelus olevat väärtpaberistamist jätkuvalt standardväärtpaberistamiseks käesoleva määruse 4. peatüki kohaselt ja see jäetakse kõnealusesse loetellu.

Kui asjaomased pädevad asutused lepivad kokku, et rikkumine on seotud heauskse mittevastavusega artiklile 18, võivad nad otsustada anda väärtpaberistamise tehingu algatajale, sponsorile või väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale tuvastatud rikkumise heastamiseks kuni kolm kuud, mida arvestatakse alates päevast, mil pädev asutus väärtpaberistamise tehingu algatajale, sponsorile või väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale rikkumisest teatas. Sel ajavahemikul peetakse Väärtpaberiturujärevalve poolt artikli 27 alusel hallatavas loetelus olevat väärtpaberistamist jätkuvalt standardväärtpaberistamiseks 4. peatüki kohaselt ja see jäetakse kõnealusesse loetellu.

Kui üks või mitu asjaga seotud pädevat asutust on arvamusel, et rikkumist ei ole kolmandas lõigus sätestatud ajavahemiku jooksul nõuetekohaselt heastatud, kohaldatakse esimest lõiku.

7. Kolm aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva koostab Väärtpaberiturujärevalve vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 30 vastastikuse eksperdi hinnangu käesoleva määruse artiklites 19–26 sätestatud kriteeriumide täitmise kohta.

8. Tihedas koostöös Pangandusjärevalve ja EIOPaga töötab Väärtpaberiturujärevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse üldine koostöökohustus ja vahetatav teave lõike 1 alusel ning lõigetest 4 ja 5 tulenevad teatamiskohustused.

Tihedas koostöös Pangandusjärevalve ja EIOPaga esitab Väärtpaberiturujärevalve need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 18. jaanuariks 2019.

Komisjonil on õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 37

Halduskaristuste avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad oma ametlikul veebisaidil ilma põhjendamatu viivitusega vähemalt iga otsuse, millega määratakse halduskaristus, mida ei saa edasi kaevata ja mis määratakse artikli 6, 7, 9 või artikli 27 lõike 1 rikkumise eest, pärast seda, kui isikule, kellele karistus on määratud, on sellest otsusest teatatud.

2. Lõike 1 alusel tuleb avaldada teave rikkumise liigi ja laadi kohta, vastutavad isikud ning määratud karistused.

3. Kui pädev asutus on iga üksikjuhtumit eraldi hinnates jõudnud järeldusele, et juriidilise isiku identiteedi või füüsilise isiku identiteedi ja isikuandmete avaldamine on ebaproportsionaalne, või kui pädev asutus leiab, et nende andmete avaldamine ohustab finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist, või kui avaldamine põhjustaks niivõrd, kui võrd seda on võimalik kindlaks teha, asjaomasele isikule ebaproportsionaalset kahju, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused kas:

a) lükkavad halduskaristuse määramise otsuse avaldamise edasi, kuni vastava teabe avaldamisest hoidumise põhjused lakkavad olemast;

b) avaldavad halduskaristuse määramise otsuse anonüümselt, kooskõlas siseriikliku õigusega, või

c) jätavad halduskaristuse määramise otsuse avaldamata, kui punktides a ja b sätestatud võimalusi peetakse ebapiisavaks, et tagada

i) et finantsturgude stabiilsust ei seataks ohtu või

ii) sellise otsuse avaldamise proportsionaalsus vähem oluliseks peetava meetme puhul.

4. Kui on otsustatud avaldada karistus anonüümselt, võib asjaomaste andmete avaldamise edasi lükata. Kui pädev asutus avaldab halduskaristuse määramise otsuse, mis on asjaomastele kohtuasutustele edasi kaevatud, lisavad pädevad asutused ühtlasi viivitamata oma ametlikule veebisaidile selle teabe ja kogu edaspidise teabe sellise edasikaebamise tulemuste kohta. Samuti avaldatakse kohtu otsus, millega tühistatakse halduskaristuse määramise otsus.

5. Pädevad asutused tagavad, et lõigete 1–4 kohaselt avaldatud otsused jäävad nende ametlikule veebisaidile vähemalt viieks aastaks alates nende avaldamisest. Avaldatud andmete hulgas esinevaid isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil üksnes sellise aja jooksul, mis on vajalik kooskõlas kohaldatavate andmekaitse normidega.

6. Pädevad asutused teatavad Väärtpaberiturujärelevalvele kõikidest määratud halduskaristustest, sealhulgas vajaduse korral nende edasikaebamisest ja selle tulemustest.

7. Väärtpaberiturujärelevalve haldab talle teatatud halduskaristuste keskandmebaasi. Sellele andmebaasile pääsevad ligi ainult Väärtpaberiturujärelevalve, Pangandusjärelevalve, EIOPA ja pädevad asutused ning seda ajakohastatakse pädevate asutuste poolt lõike 6 kohaselt esitatud teabe põhjal.

6. PEATÜKK

MUUDATUSED

Artikkel 38

Direktiivi 2009/65/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/65/EÜ artikkel 50a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 50a

Kui eurofondide valitsejatel või siseselt valitsetavatel eurofondidel tekib väärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon, mis ei vasta enam Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2402 (*) sätestatud nõuetele, tegutsevad nad asjaomase eurofondi investorite parimates huvides ja võtavad vajaduse korral parandusmeetmeid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).“

Artikkel 39

Direktiivi 2009/138/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/138/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 135 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võtab kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 301a vastu käesolevat direktiivi täiendavad delegeeritud õigusaktid, sätestades selliste asjaolude kirjeldused, mille puhul võib kehtestada proportsionaalse täiendava kapitalinõude, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2402 (*) artiklis 5 või 6 sätestatud nõuded on jäetud täitmata, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi artikli 101 lõike 3 kohaldamist.

3. Selleks et tagada järjekindel ühtlustamine seoses käesoleva artikli lõikega 2, töötab Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA), kui artiklist 301b ei tulene teisiti, välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõikes 2 osutatud proportsionaalse täiendava kapitalinõude arvutamise meetodikat.

Komisjonil on õigus käesolevat direktiivi täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010 artiklitega 10–14.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).“

2) Artikli 308b lõige 11 jäetakse välja.

Artikkel 40

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1060/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Põhjendustes 22 ja 41, artiklis 8c ja I lisa D jao II osa punktis 1 asendatakse sõnad „struktureeritud finantsinstrument“ sõnadega „väärtpaberistamise instrument“.
- 2) Põhjendustes 34 ja 40, artikli 8 lõikes 4, artiklis 8c, artikli 10 lõikes 3 ja artikli 39 lõikes 4, I lisa A jao punkti 2 viiendas lõigus, I lisa B jao punktis 5, I lisa D jao II osa punktis 2 ja pealkirjas, III lisa I osa punktides 8, 24 ja 45 ning III lisa III osa punktis 8 asendatakse sõnad „struktureeritud finantsinstrumentid“ sõnadega „väärtpaberistamise instrumentid“.
- 3) Artikli 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse ka liidus asutatud emitentide ja seotud kolmandate isikute kohustused seoses väärtpaberistamise instrumentidega.“
- 4) Artikli 3 lõike 1 punkt 1 asendatakse järgmisega:

„l) „väärtpaberistamise instrument“ – finantsinstrument või muu vara, mis tekib määruse (EL) 2017/2402 [väärtpaberistamise määrus] artikli 2 punktis 1 osutatud väärtpaberistamise tehingu või skeemi tulemusena;“.
- 5) Artikkel 8b jäetakse välja.
- 6) Artikli 4 lõike 3 punktist b, artikli 5 lõike 6 teise lõigu punktist b ja artiklist 25a jäetakse välja viide artiklile 8b.

Artikkel 41

Direktiivi 2011/61/EL muutmine

Direktiivi 2011/61/EL artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

Kui AIFide valitsejatel tekib väärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon, mis ei vasta enam Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2402 (*) sätestatud nõuetele, tegutsevad nad asjaomase AIFI investorite parimates huvides ja võtavad vajaduse korral parandusmeetmeid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).“

Artikkel 42

Määruse (EL) nr 648/2012 muutmine

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklile 2 lisatakse järgmised punktid:

„30) „pandikiriri“ – võlakiri, mis vastab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 nõuetele;

31) „pandikirja üksus“ – pandikirja emitent või pandikirja tagatiste kogum.“
- 2) Artiklile 4 lisatakse järgmised lõiked:

„5. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata seoses börsiväliste tuletislepingutega, mille on sõlminud pandikirja üksus seoses pandikirjaga või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja seoses väärtpaberistamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2402 (*) tähenduses, tingimusel et:

 - a) väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja puhul emiteerib viimane üksnes väärtpaberistamisi, mis vastavad määruse (EL) 2017/2402 [väärtpaberistamise määrus] artikli 18 ja artiklite 19–22 või artiklite 23–26 nõuetele;

- b) börsivälist tuletislepingut kasutatakse üksnes intressimäärade või valuutade mittevastavuste maandamiseks pandikirja või väärtpaberistamise puhul ning
- c) pandikirjade või väärtpaberistamise kord maandab piisaval määral vastaspoole krediidiriski seoses börsiväliste tuletislepingutega, mille on sõlminud pandikirja üksus või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja seoses pandikirja või väärtpaberistamisega.

6. Käesoleva artikli ühetaolise kohaldamise tagamiseks ning võttes arvesse õigusliku arbitraaži ennetamise vajadust, töötavad Euroopa järelevalveasutused välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse kriteeriumid selle kindlaksmääramiseks, milline pandikirjade või väärtpaberistamise kord maandab piisaval määral vastaspoole krediidiriski löike 5 tähenduses.

Euroopa järelevalveasutused esitavad kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 või (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).“

3) Artikli 11 lõige 15 asendatakse järgmisega:

„15. Käesoleva artikli ühetaolise kohaldamise tagamiseks töötavad Euroopa järelevalveasutused välja ühised regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse järgmine:

- a) riskijuhtimise protsess, sh tagatise tase ja liik ning eraldamiskord, mida on vaja lõike 3 täitmiseks;
- b) menetlused, mida vastaspooled ja asjaomased pädevad asutused peavad järgima, kui nad kohaldavad lõigetes 6–10 nimetatud erandeid;
- c) lõigetes 5–10 osutatud kohaldatavad kriteeriumid, sealhulgas eelkõige selle kohta, mida tuleks pidada praktiliseks ja õiguslikuks takistuseks omavahendite kohesele ülekandmisele ja võlgnevuste tagasimaksmisele vastaspoole vahel.

Tagatise tase ja liik, mis on nõutavad seoses börsiväliste tuletislepingutega, mille on sõlminud pandikirja üksus seoses pandikirjaga või väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja seoses sellise väärtpaberistamisega käesoleva määruse tähenduses, mis vastab käesoleva määruse artikli 4 lõike 5 tingimustele ja määruse (EL) 2017/2402 [väärtpaberistamise määrus] artiklis 18 ja artiklites 19–22 või 23–26 sätestatud nõuetele, määratakse kindlaks, võttes arvesse takistusi, millega puututakse kokku tagatiste vahetamisel seoses olemasolevate tagatiskokkulepetega pandikirja või väärtpaberistamise raames.

Euroopa järelevalveasutused esitavad kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 18. juuliks 2018.

Sõltuvalt vastaspoole õiguslikust vormist antakse komisjonile õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 või (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.“

Artikkel 43

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019 või pärast seda emiteeritud väärtpaberite väärtpaberistamise suhtes, kui lõigetest 7 ja 8 ei tulene teisiti.
2. Väärtpaberistamise puhul, mille väärtpaberid on emiteeritud enne 1. jaanuari 2019, võivad väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad kasutada tähistust „standardväärtpaberistamine“ või „lihtne, läbipaistev ja standarditud väärtpaberistamine“ või muud tähistust, mis osutab otseselt või kaudselt neile mõistetele, üksnes tingimusel, et artiklis 18 sätestatud nõuded ja käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.
3. Enne 1. jaanuari 2019 emiteeritud väärtpaberite väärtpaberistamist, mis ei ole varaga tagatud kommertsväärtpaberite tehingu või varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmiga seotud väärtpaberistamise positsioonid, loetakse standardväärtpaberistamiseks, eeldusel et
 - a) nad vastasid nimetatud väärtpaberite emiteerimise ajal artikli 20 lõigetes 1–5, 7–9 ja 11–13 ning artikli 21 lõigetes 1 ja 3 sätestatud tingimustele; ning

b) nad vastavad artikli 27 lõikes 1 sätestatud teatamise ajal artikli 20 lõigetes 6 ja 10, artikli 21 lõigetes 2 ja 4–10 ning artikli 22 lõigetes 1–5 sätestatud nõuetele.

4. Lõike 3 punkti b kohaldamisel kohaldatakse järgmist:

a) artikli 22 lõikes 2 tõlgendatakse „enne/.../emiteerimist“ kui „enne artikli 27 lõike 1 kohast teavitamist“;

b) artikli 22 lõikes 3 tõlgendatakse „enne väärtpaberistamise hinnakujundust“ kui „enne artikli 27 lõike 1 kohast teavitamist“;

c) artikli 22 lõikes 5:

i) teises lauses tõlgendatakse „enne hinnakujundust“ kui „enne artikli 27 lõike 1 kohast teavitamist“;

ii) „enne hinnakujundust/.../vähemalt kavandina või esialgsel kujul“ tõlgendatakse kui „enne artikli 27 lõike 1 kohast teavitamist“;

iii) neljandas lauses sätestatud nõudeid ei kohaldata;

iv) viiteid kooskõlale artikliga 7 tõlgendatakse selliselt, nagu kohaldataks selle väärtpaberistamise suhtes artiklit 7, võtmata arvesse artikli 43 lõiget 1.

5. Selliste väärtpaberite väärtpaberistamise puhul, mis emiteeriti 1. jaanuaril 2011 või pärast seda, kuid enne 1. jaanuari 2019, ning selliste väärtpaberite väärtpaberistamise puhul, mis emiteeriti enne 1. jaanuari 2011 ja millesse on pärast 31. detsembril 2014 lisatud uusi aluspositsioone või on toimunud aluspositsioonide asendamine, kohaldatakse jätkuvalt vastavalt määruses (EL) nr 575/2013, delegeeritud määruses (EL) 2015/35 ja delegeeritud määruses (EL) nr 231/2013 sätestatud hoolsuskohustuse nõudeid 31. detsembril 2018 kehtivas versioonis.

6. Selliste väärtpaberite väärtpaberistamise puhul, mis emiteeriti enne 1. jaanuari 2019, kohaldatakse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktides 1 ja 2 määratletud krediidiasutused või investeerimisühingud, direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 1 määratletud kindlustusandjad, direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 4 määratletud edasikindlustusandjad ning direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b määratletud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad jätkuvalt vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 405, delegeeritud määruse (EL) nr 625/2014 I, II ja III peatükki ning artiklit 22, delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikleid 254 ja 255 ning delegeeritud määruse (EL) nr 231/2013 artiklit 51 31. detsembril 2018 kehtivas versioonis.

7. Seni kuni komisjoni poolt käesoleva määruse artikli 6 lõike 7 alusel vastu võetavad regulatiivsed tehnilised standardid muutuvad kohaldatavateks, kohaldavad väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid või algne laenuandja käesoleva määruse artiklis 6 sätestatud kohustuste täitmisel delegeeritud määruse (EL) nr 625/2014 I, II ja III peatükki ning artiklit 22 väärtpaberistamise puhul, mille väärtpaberid on emiteeritud 1. jaanuaril 2019 või pärast seda.

8. Seni kuni komisjoni poolt käesoleva määruse artikli 7 lõike 3 alusel vastu võetavad regulatiivsed tehnilised standardid muutuvad kohaldatavateks, teevad väärtpaberistamise tehingu algatajad, sponsorid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad kooskõlas käesoleva määruse artikli 7 lõikega 2 kättesaadavaks delegeeritud määruse (EL) 2015/3 I–VIII -lisa osutatud teabe, et täita käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja e sätestatud kohustusi.

9. Käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil loetakse väärtpaberistamise puhul, mis ei hõlma väärtpaberite emiteerimist, viide sõnastusele „väärtpaberistamise puhul, mille väärtpaberid on emiteeritud“ viiteks sõnastusele „väärtpaberistamise puhul, mille algsed väärtpaberistamise positsioonid loodi“, tingimusel, et käesolevat määrust kohaldatakse igasuguse väärtpaberistamise suhtes, millega võetakse 1. jaanuaril 2019 või pärast seda uued väärtpaberistamise positsioonid.

Artikkel 44

Aruanded

Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee avaldab hiljemalt 1. jaanuaril 2021 ja seejärel iga kolme aasta tagant aruande, mis käsitleb järgmist:

a) artiklites 18–27 sätestatud standardväärtpaberistamise nõuete rakendamine;

- b) hinnang pädevate asutuste võetud meetmete, oluliste riskide ja võimalike uute haavatavuste ning selliste meetmete kohta, mida turuosalisel on võtnud väärtpaperistamise dokumentatsiooni täiendavaks standardimiseks;
- c) artiklis 5 sätestatud hoolsuskohustuse nõuete ja artiklis 7 sätestatud läbipaistvusnõuete täitmine ning liidu väärtpaperistamisturu läbipaistvuse tase, sealhulgas küsimus, kas artiklis 7 sätestatud läbipaistvusnõuded võimaldavad pädevatel asutustel saada oma vastavate volituste täitmiseks turust piisava ülevaate;
- d) artiklis 6 sätestatud nõuded, sealhulgas nende täitmine turuosaliste poolt ja artikli 6 lõike 3 kohane riski säilitamise kord.

Artikkel 45

Sünteeiline väärtpaperistamine

1. Pangandusjärelevalve avaldab tihedas koostöös Väärtpaperiturujärelevalve ja EIOPAg hiljemalt 2. juuliks 2019 aruande lihtsa, läbipaistva ja standarditud sünteetilise väärtpaperistamise erinormide teostatavuse kohta, mis on piiratud bilansilise sünteetilise väärtpaperistamisega.
2. Komisjon esitab hiljemalt 2. jaanuariks 2020 lõikes 1 osutatud Pangandusjärelevalve aruande põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lihtsa, läbipaistva ja standarditud sünteetilise väärtpaperistamise erinormide loomise kohta, mis on piiratud bilansilise sünteetilise väärtpaperistamisega, vajaduse korral koos seadusandliku ettepanekuga.

Artikkel 46

Läbivaatamine

Hiljemalt 1. jaanuariks 2022 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise kohta, lisades sellele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.

Kõnealusel aruandes arvestatakse eelkõige artiklis 44 osutatud aruannete järelusi ja hinnatakse järgmist:

- a) käesoleva määruse, sealhulgas standardväärtpaperistamise tähistuse kasutuselevõtu mõju liidu väärtpaperistamise turu toimimisele, väärtpaperistamise panus reaalmajandusse, eeskätt mis puudutab VKEde juurdepääsu krediidile ja investeringuid, ning finantseerimisasutuste seotus ja finantssektori stabiilsus;
- b) erinevused artikli 6 lõikes 3 osutatud korra kasutamises, tuginedes artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punkti e alapunkti iii kohaselt esitatud teabele. Juhul kui tulemused näitavad artikli 6 lõike 3 punktides a, b, c ja e osutatud korra kasutamisest põhjustatud usaldatavusriskide suurenemist, kaalutakse sobivaid korrigeerivaid meetmeid;
- c) kas alates käesoleva määruse kohaldamise algusest on artikli 7 lõike 2 kolmandas lõigus osutatud tehingute arv ebaproportsionaalselt kasvanud ning kas turuosalisel on struktureerinud tehinguid selliselt, et hoida kõrvale artiklis 7 sätestatud kohustusest teha teave väärtpaperistamise registre kaudu kättesaadavaks;
- d) kas on vaja laiendada artikli 7 kohaseid avalikustamise nõudeid, et need hõlmaksid artikli 7 lõike 2 kolmandas lõigus osutatud tehinguid ja investori positsioone;
- e) kas standardväärtpaperistamise valdkonnas võiks kehtestada samaväärse korra kolmandate riikide väärtpaperistamise tehingu algatajate, sponsorite ja väärtpaperistamise eriotstarbeliste ettevõtjate jaoks, võttes arvesse väärtpaperistamise valdkonnas toimunud rahvusvahelisi arenguid, eelkõige lihtsa, läbipaistva ja võrreldava väärtpaperistamise alaseid algatusi;
- f) artikli 22 lõikes 4 sätestatud nõuete rakendamine ning kas neid on vaja laiendada väärtpaperistamisele, kus aluspositsioonid ei ole eluasemelaenu või autolaenu või -liisingu, eesmärgiga võtta arvesse keskkonnanalaste, sotsiaalsete ja üldjuhtimise aspektidega seotud teabe avaldamist;
- g) artiklites 27 ja 28 sätestatud kolmanda isiku tehtava kontrolli korra asjakohasus ning see, kas artiklis 28 sätestatud kolmandatele isikutele loa andmise kord soodustab piisavat konkurentsi kolmandate isikute vahel ja kas finantsstabiilsuse tagamiseks tuleb järelevalveraamistikku teha muudatusi, ning

- h) kas on vaja täiendada käesolevas määruses sätestatud väärtpaberistamise norme, luues selliste pankade süsteemi, millel on piiratud tegevusluba ja mis täidavad väärtpaberistamise eriotstarbeliste ettevõtjate ülesandeid ja millel on ainuõigus osta väärtpaberistamise tehingu algatajalt riskipositsioone ning müüa investoritele ostetud riskipositsioonidega tagatud nõudeid.

Artikkel 47

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 16 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 17. jaanuarist 2018.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 16 lõikes 2 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 16 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 48

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 12. detsember 2017

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
M. MAASIKAS